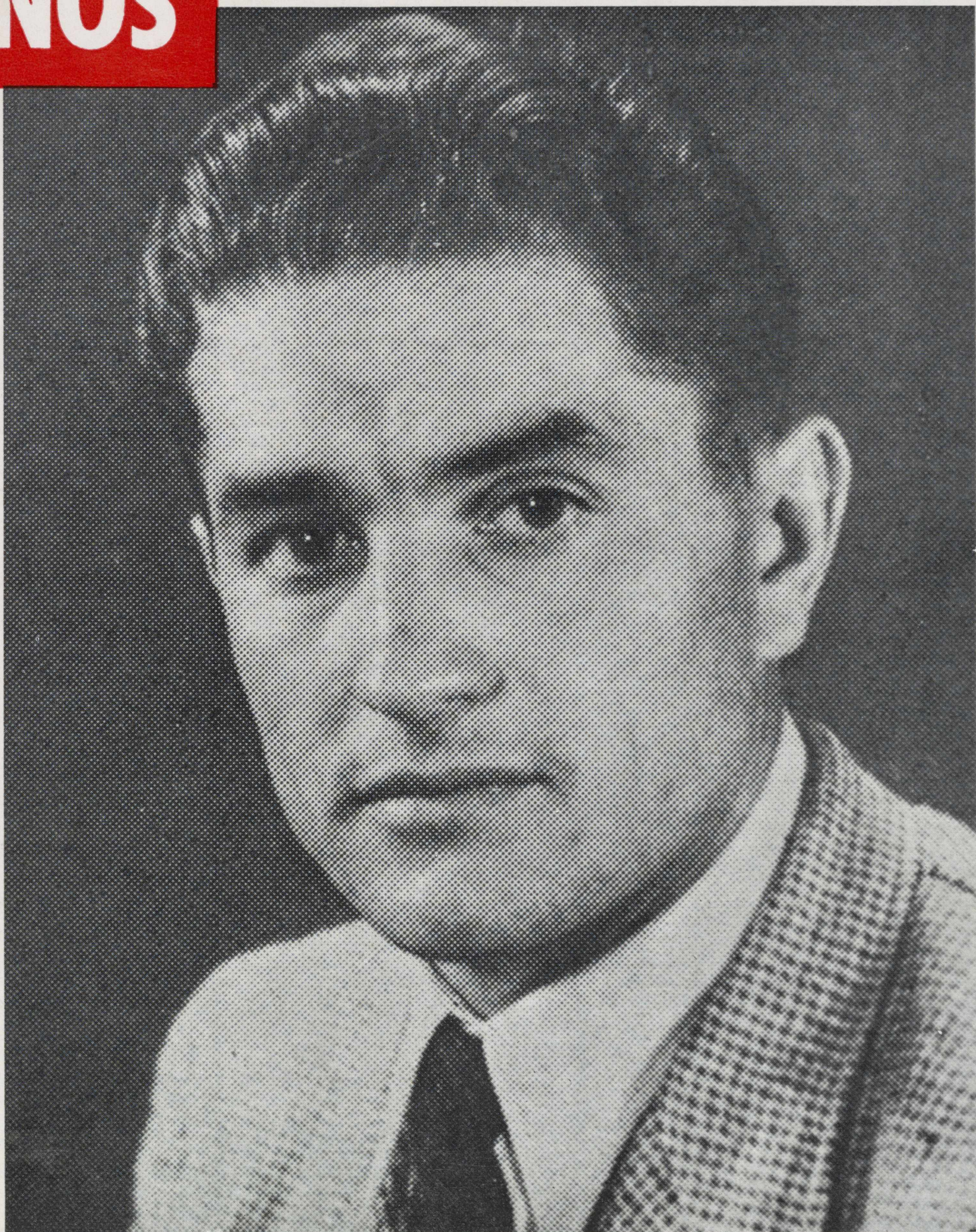

LIETUVIŲ

DIENOS

LIETUVOS PARTIZANŲ VADAS J. LUKŠA - J. DAUMANTAS

1979 M. BALANDŽIO MĖN.

LITHUANIAN DAYS

APRIL

1979

LIETUVIŲ DIENOS LITHUANIAN DAYS

(ISSN : 0024-2950)

4364 Sunset Blvd., — Hollywood, CA 90029

Telefonas: 664-2919

1979, balandis Nr. 4 (293)
April, 1979 No. 4 (294)

Volume XXX
Eina XXX metai

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTO SU "KALIFORNIJOS LIETUVIŲ", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN". PUBLISHED 1946-49.

Redaguoja

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA

Rūta Skirius, MPA

Anglų k. Redaktorius / English Editor

Antanas F. Skirius

Leidėjas / Publisher

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį. Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku.

If subscription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn. Published monthly, except July and August.

Please send any changes of address to:
LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029

Allow six weeks for the change.

Atskiro nr. kaina \$1.50 Single Copy \$1.50

Prenumerata metams \$15.00 bet kuriame pasaulio krašte. Subscription \$15. per year in any country of the world. Garbės prenumerata / Honorary subscription \$25.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California".

VIRŠELIAI / COVERS

J. DAUMANTAS-LUKŠA

This year, the Los Angeles Chapter of the Lithuanian National Guard celebrates its 15th anniversary. In recognition of its historical interest to Lithuanians, a brief review of the evolution of the Lithuanian National Guard will be provided LD readers.

During the period of Lithuania's independence, the ideology and structure of the Lithuanian National Guard was formed, largely influenced by its founder, Vladas Putvinskis-Putvis. The goal of the Guard was to expand the Lithuanian volunteer army in case of emergencies; shortly, it was prepared to fight side by side with the regular army units. Opportunity to defend the country from foreign invasion came quickly—against Nazi Germany and Communist Russia.

On the front cover is a photograph of Juozas Luksas-Daumantas, the organizer and leader of the legendary Lithuanian anti-Soviet underground and of the armed-resistance movement. When he temporarily lived in the free world, he wrote **Partisans Behind the Iron Curtain**, a book with historical and political significance. It is a personal account of the Lithuanian armed resistance against Soviet occupation around 1946. Eventually tracked down by Soviet agents, Juozas Daumantas died a heroic death for the cause of Lithuania's freedom. The Los Angeles Chapter of the Lithuanian National Guard is named after this vigilant leader.

In this month's issue of **Lithuanian Days**, excerpts from the Los Angeles Chapter's diary of the Lithuanian National Guard are published. The author of this historical chronicle is the chapter's president, Mr. Kazys Karuza. Twenty select photographs illustrate his report.

The Los Angeles Chapter of this organization claims the largest membership among the Lithuanian organizations on the Pacific Coast. Commemorative messages were conveyed to the local chapter from the following people: the president of the Lithuanian National Guard Central Committee, Mr. K. Milkovaitis; the past president, Mr. V. Tamosiunas, and the Honorary Consul of Lithuania at Los Angeles, Mr. V. Cekanauskas.

Translated by Vita Polikaitis

BACK COVER

Members of Los Angeles' Lithuanian National Guard marching this year through the streets of Los Angeles on February 16, Lithuania's Independence Day.

J. Daumanto kuopos šauliai Los Angeles gatvėse, minint Lietuvos atkūrimo 61 metų sukaktį 1979 m. vasario 16.

TURINYS / CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

Psł.

J. Gliuda —	
Apie Juozo Lukšos - Daumanto palikimą.	3
J.G. —	
Prieš pusšimtį metų mirė Vladas Putvinskis-Putvis.	4
Kazys Karuža —	
Penkiolika metų Los Angeles šaulių kuopai.	5-11
Marija Tūbelytė-Kuhlmanienė —	
Kalifornijoje. Novelė.	12
Andrius Mironas —	
Villa dei Papiri iš Herculaneumo.	19-16
E. M. —	
J. F. Gribauskas — sukaktuvininkas.	16-17
Algirdas Gustaitis —	
Kankles gražinkime lietuvių tautai.	17

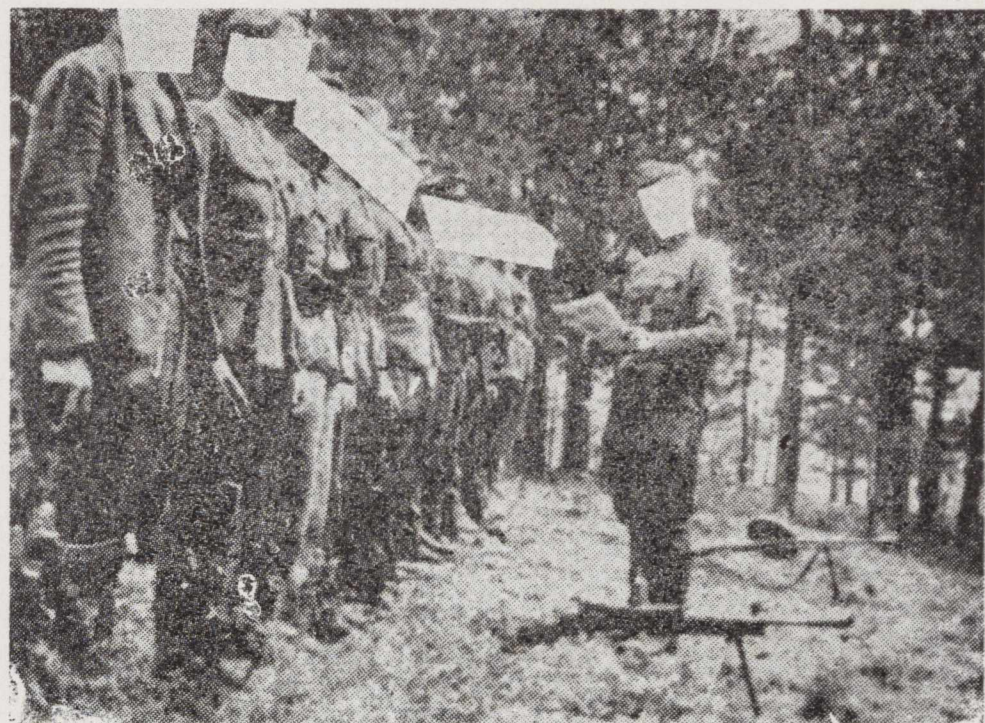
ENGLISH SECTION

J. Daumantas-Luksa	2
Do Your Part to Ensure Adoption of the 1980 Baltic Resolution	18
Lithuanian Underground Thrives in Soviet Union	19
Lithuanian Youth's Self-Immolation Disclosed	20
Dance Group Featured in Folk Festival	20
Lithuanian Heritage Celebrated	20
"Friends of the Eucharist" in Lithuanian Seek Free World Comraderie	20
The "Lyre Fruit" of Arejas Vitkauskas	21
The Lithuanian Flag Flies Over Amsterdam's City Hall	21
Special Treatment of Baltic States	21
American Catholics to Pray for People of Lithuania	21
Our Lithuanian Heritage, by V. Bandziulis	21
Illegal Soviet Mail Practices	21

Planų pertvarkymas lietuvių partizanų dalinio štabe.

— Lithuanian Freedom Fighters undergoing examining their operational planning.

Patikrinimas lietuvių partizanų daliny po kautynių su bolševikais.

— Lithuanian Freedom Fighters' roll call after the battle.

APIE JUOZO LUKŠOS – J. DAUMANTO PALIKIMĄ

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje Los Angeles kuopa savo patronu pasirinko legendarinį „miško brolių“ — Juozą Daumantą. Patrono vardas ir kuopos šūkis „Viskas Lietuvai Tėvynei“ sueina į vieną darnų akordą, kuris nusako veiklos kryptį, pasiaukojimo momentą, ryšį su partizanų periodo heroika ir nuolatinį J. Daumanto prisiminimą. Jo žygdarbiai ištikimai gerbiami, jau dekadoms po jo tragiškos mirties praėjus.

Šieji 1979-ieji metai yra sukaktuviniai metai ne vien tik tai kuopai, bet ir vienai dramatiškiausių lietuvių laisvės kovų knygai: J. Daumanto kronikinei knygai „Partizanai už geležinės uždangos“. Pirmame tos knygos sakiny, kuriuo pradedamas pasakojimas, autorius sakosi pradedas vaizduoti partizaninį epą „Tūkstantis devyni šimtai keturiasdešimt ketvirtų metų liepos mėnesio pabaiga. Sekmadienio popietė....“

Tad trisdešimt penkeri metai praėjo nuo tos dienos, kurią Juozas Lukša-Daumantas pradėjo rašyti nemirtingąjį patriotinio partizanavimo liudijimą.

Juozas Lukša gyveno tik trisdešimt metų, tačiau tas trumpas gyvenimas dėl pasiimtos ir įvykdytos misijos buvo lyg įvadas į nemirtingumą, kas liko gyvu palikimu ateinančioms kartoms.

Knyga buvo parašyta 1948 metais. 1950 metais išleista Chicagoje. Gal tada skaitytojai ir neįsivaizdavo, kad „Partizanai už geležinės uždangos“ yra pats pirmasis autentiškiausias lietuvių laisvės kovų liudijimas, koku ir dabar negali pasididžiuoti kitos tautos, parbloktos už „geležinės uždangos“. Knyga buvo parašyta, kada žūtubūtinės kovos dar liepsnojo miškų glūdumoje, poškėjo šūviai, kaleno kulkosvydžiai, kraujas tekėjo upeliais.

Autorius neparašė iškilmingo requiem žuvusiems. Jis matė ateitį ir knygos dedikacijoje jis rašo: „Skiriu už Tėvynės laisvę kovojantiems ir kenčiantiems lietuviams.“ Taip tas J. Daumanto palikimas paliečia V. Petkų, N. Sadūnaitę ir kitus kankinius, apie kuriuos jau nūn girdi anuomet buvęs kurtus pasaulis....

Ši dedikacija yra didžios istorinės išminties pareiškimas. Kovos būdas dabar kitas, bet esmė ta pati ir siekis tas pats — laisvė! Ir išeivijai tenka kovoti be šaunamojo ginklo, už Tėvynės sienų. Tą dedikacinį palikimą prisiima Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje, kaip tiesioginį „miško brolių“, partizanų vado Juozo Lukšos-Daumanto

pomirtinį ir vis tebeveikiantį įsakymą.

Ne kruvinas kovų niršulys skamba „miško brolių“ dainose, bet elegija, idilė, vienažindiškas švelnumas. Tai, tur būt, unikalios pasaulyje kovos dalinių dainos, kuriose nėra šūvių ir kraujo tonų. Iš J. Daumanto knygos cituojame kaip pavyzdį, partizanų dainos fragmentą:

....Atėjo vakaras į girią,
Atėjo ilgesys pas mus.
Berželių šakos prasiskyrė
Ir pučia vėjas nuo namų.

Miškų tankmėj sumigo žvėrys,
Sumigo paukščiai ant šakų.
Tik mūsų akys liepsnom žėri,
Širdis tik ilgisi namų....

J. Daumanto knygoje laisvąjį pasaulį pasiekė unikalūs ankstyviausiojo lietuvių pagrindžio dokumentai, partizanų štabų įsakymai, suvažiavimų deklaracijos. Ši medžiaga iki šiol dar nenagrinėta, nesuvesta į griežtų istorinių studijų rėmus. Ilgai nebuvo ši istorinė knyga išversta į anglų kalbą. O jau turėtų būti jos vertimai ir į kitas plataus vartojimo kalbas. Gal būt tai ir būtų pats vertingiausias J. Daumanto palikimo vykdymas, gal būt tai Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje vykdytina misija?

Savo pagrindiniame leidinyje „Kovos Kelias“ J. Daumantas rašė: „Lietuvi, brangink pagrindžio spaudą, nes ji kainuoja kraują.“

Išeivijai tai kainuoja tikrai pinigą....

Knyga „Partizanai už geležinės uždangos“ savo esme nėra dalyvio ir stebėtojo memuarai, pavaizduoją apmaudingai-herojiškąjį lietuvių tautos periodą. Knygos reikšmė neapbrėpiamai didelė. Tai žuvusiųjų dėl laisvės testamentas, simbolinių šūvių kovoje dėl laisvės aidai ir įpareigojimas išlikusioms kartoms nekeisti kelio į šuntakius.

Dabar ok. Lietuvoje įniršusiai grandoma iš istorijos lietuvių laisvės kovų epopėja, falsifikuojama istorija, bet....

....bet gilusis pagrindis, jo spauda, atviras opozicinis prievartai judėjimas pranašauja naujas aušras.

Beveik 20 metų vėliau laisvąjį užsienį pasiekė pagrindžio poeto Mykolo Vilties J. Daumanto paminklinės knygos atkartotas motyvas:

Mūsų širdys neišlaikys, jeigu ir jūs nutilsite....

Tai palikimas ir su tuo palikimu prisiimamos pareigos.

J. Gliauda

Nepr.klausomos Lietuvos Šaulių Sąjungos įkūrėjui Vladiui Putvinskiui -Putviui šiais metais sukanka 50 metų nuo jo mirties.

The 50th year memorial of the death of Vladas Putvinskis-Putvis, founder of Independent Lithuania's National Guard.

PRIEŠ PUŠIMTĮ METŲ MIRĖ VLADAS PUTVINSKIS-PŪTVIS

1929 metų kovo 15 dieną lemtingas širdies smūgis išrovė iš gyvenimo palyginamai jauną Šaulių sąjungos idėjinį ir organizacinį įkūrėją Vladą Putvinskį-Pūtvį.

Šiais, įkūrėjo mirties sukakties paženklintais, metais šauliai minės savo idėjos tėvą. Liūdnos sukakties metų ženkle Los Angeles J. Daumanto šaulių kuopa mini savo veiklos penkiolikmetį. Tas faktas liudija Vlado Pūtvio idėjų gajumą, jų amžiną tinkamumą lietuviškam patriotizmui. Laiko ir geografinių distancijų poveikis dar labiau akcentuoja, kad šauliškumo idėja tolydžio stiprėja, tolydžio vienija lietuvius po savo vėliava.

Pūtvio mirties staigumas sukrėtė tada jo artimuosius. Jo biografijos tome du asmenys paliudijo, kad velionis atlanęs juos iš anapus. Įvykis didžiai poetizuojantis Pūtvio biogra-

fiją, įvadas į Pūtvio nemarumo legendą. Juk gyvenimo realybėje jam teko daug skausmo savo idėją realizuojant: aplinkos abuojumas, biurokratiškas nerespektas jo sumanymui, partijų skerspūčiai

Patriotinio nemarumo aureolė sušvito post mortem. Karo muziejaus sodnelyje buvo pastatytas jo bronzinis biustas, daug gatvių ir aikščių pavadintos jo vardu. Ir šaulių kuopos ir būriai didžiai vosi jo patronišku palankumu.

Kelmėje man teko būvoti šaulių Pūtvio vardo namuose. Tuose didžiuliuose namuose kadaise veikė diližanų keleivių viešbutis. Šauliai turėjo daug darbo, kol viešbučio griaučius pavertė šauniais vietos švietimo šventove. Per II-jo pasaulinio karo siautulį Kelmė ir jos šaulių namai sudegė iki pamatų. Tas niokojimas žiauriai naikino jo šeimą: dalis jo vaikų su šeimomis dingo sovietinio teroro siausme. Bet Vlado Putvinskio-Pūtvio vėlė nepoilsiauja vėlių suolelyje. Ji lydi šaulius egzilės keliais.

Atgaivintoji Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje išaugo į stiprų lietuviybės išlaikymo veiks-

nį. Jau juda šūkis "Šaulių namai — tautos namai".

1973 m. Sąjunga išleido masyvų tūkstančio puslapių memorialinį tomą, kuriame sutilpo Vlado Putvinskio-Pūtvio biografija ir jo gausūs raštai. Biografiją parašė Aleksandras Marcinkevičius-Mantautas.

Atskira tema tektų kalbėti apie iki šiol nuodugniau nenagrinėtus etinės bei estetinės vertės tautinio auklėjimo aspektus Pūtvio raštuose. Tačiau matyti, kad už tą moralinę didaktiką ir estetinę jos pareiškimo būdą Pūtvis statytinas į tautos panteoną kaip auklėtojas, moralistas ir nepaliaujamo optimizmo skelbėjas. Idealistinės filosofijos mokykla, kažkaip besiribojanti su vydūniška teosofija, neabejotina Pūtvio raštuose. Dėstymo būdas neretai primena M. K. Čiurlionio miniatiūrų rašymo formą.

Pūtvio raštų idėjinis ir filosofinis turis tebūnie studijų objektas bent sukaktuviniiais jo mirties metais.

J. G.

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje centro valdybos pirmininkas Karolis Miklovaitis.

Foto P. Maletos

Karolis Miklovaitis, president of the Lithuanian National Guard in exile.

PENKIOLIKA METŲ LOS ANGELES ŠAULIŲ KUOPAI

1964 m. birželio 26 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose Osvaldo Žadvydo iniciatyva buvo sukvietas steigiamasis šaulių būrio susirinkimas. Susirinkime dalyvavo: O. Žadvydas, Stasė Žadvydienė, Genavaitė Grikavičienė, Jonas Grikavičius ir Juozas Bričkus. Į susirinkimą atvyko mažas skaičius žmonių, bet iniciatoriai nutarė laikyti susirinkimą teisėtu ir šaulių būrio įsteigimą iš 5 asmenų paskelbė spaudoje. Susirinkimui pirmininkavo O. Žadvydas, sekretoriavo J. Bričkus.

1964 m. gruodžio 13 d. šaulių būrio valdyba sušaukė visuotiną narių susirinkimą Šv. Kazimiero par. patalpose. Susirinkimas buvo sėkmingas — įsirašė 28 nauji nariai. Būrys buvo pavadintas kuopa. Kartu įvyko vykdomųjų organų rinkimai. Kuopos valdyba buvo renkama pusiau slaptu balsavimu: pirmininkas — O. Žadvydas, sekretorė — Ona Razutienė, išdininkas — Jonas Grikavičius; kandidatais liko: poetė Danutė Mitkienė ir agr. Bronė Šimkienė. Kontrolės komisiją sudarė: Antanas Račkauskas, Angelė Narbutienė ir Česlovas Vilčinskas.

Kuopa šaukdavo posėdžius, susirinkimus, ruošdavo parengimus, iškylas ir tautos šventes. Palaikė artimus ryšius su vietos organizacijomis. Padaugėjęs narių skaičiui, kuopos darbas darėsi produktingesnis ir našesnis.

1965 m. rugsėjo visuotinas susirinkimas nutarė Los Angeles šaulių kuopą pavadinti Juozo Daumanto vardu (Žuvęs J. Daumantas-Lukša buvo antrosios bolševikų okupacijos metų Lietuvos partizanų vadas).

1966 m. sausio 30 d. buvo sušauktas antras šaulių kuopos susirinkimas. Susirinkime

buvo valdomųjų organų — kuopos valdybos, kontrolės komisijos ir garbės teismo — rinkimai: Valdybon išrinkti: A. Račkauskas, E. Vilimienė, B. Gieda ir L. Reivydas; kontrolės

Lietuvos Generalinis garbės konsulas inž. Vytautas Čekanauskas sveikina Lietuvos kariuomenės atkūrimo 60 m. sukakties proga Vyčio Kryž. kaval., savanorius, birutietes, ramovėnus, šaulius ir losangeliečius Šv. Kazimiero par. salėj 1978 m. lapkr. 19 d.

Vytautas Čekanauskas, Honorary Consul General of Lithuania at Los Angeles, greeting audience on November 19, 1978, on the 60-year commemoration of Lithuania's army.

komisijon: B. Šimkienė, S. Vizgirdienė ir O. Orlovaitė; garbės teisman: pirm. V. Kazlauskas, S. J. Paltus ir S. Žadvydienė. Pasisikirstė pareigomis: pirm. O. Žadvydas, vicep. E. Vilimienė, išd. A. Račkauskas, sekr. B. Gieda ir narys L. Reivydas.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 60 metų sukakties proga J. Daumanto šaulių kuopos pirmininkas Kazys Karuza sveikina akademiniame m'nėjime savanorius kūrėjus, Vyčio Kryžiaus ir Šaulių Žvaigždės ordino kavaliarius ir visus losangeliečius, 1978 m. lapkričio 19 d. Šv. Kazimiero parapijos salėj.

The president of Los Angeles' Lithuanian National Guard, K. Karuza, greets guests at St. Casimir Parish Hall, 1978.

Buvęs LŠST centro vald. pirmininkas Vincas Tamošiūnas ir dabartinis Stasio Butkaus kuopos Detroito pirmininkas.

Vincas Tamošiūnas, former president of Lithuanian National Guard in exile and present president of Stasys Butkus Group in Detroit.

Osvaldas Žadvydas, šaulių kuopos ikūrėjas, kalba 1970 m. kariuomenės minėjime Los Angeles.

Osvaldas Žadvydas, organizer of the Lithuanian National Guard in Los Angeles, speaks at the Lithuanian army commemoration.

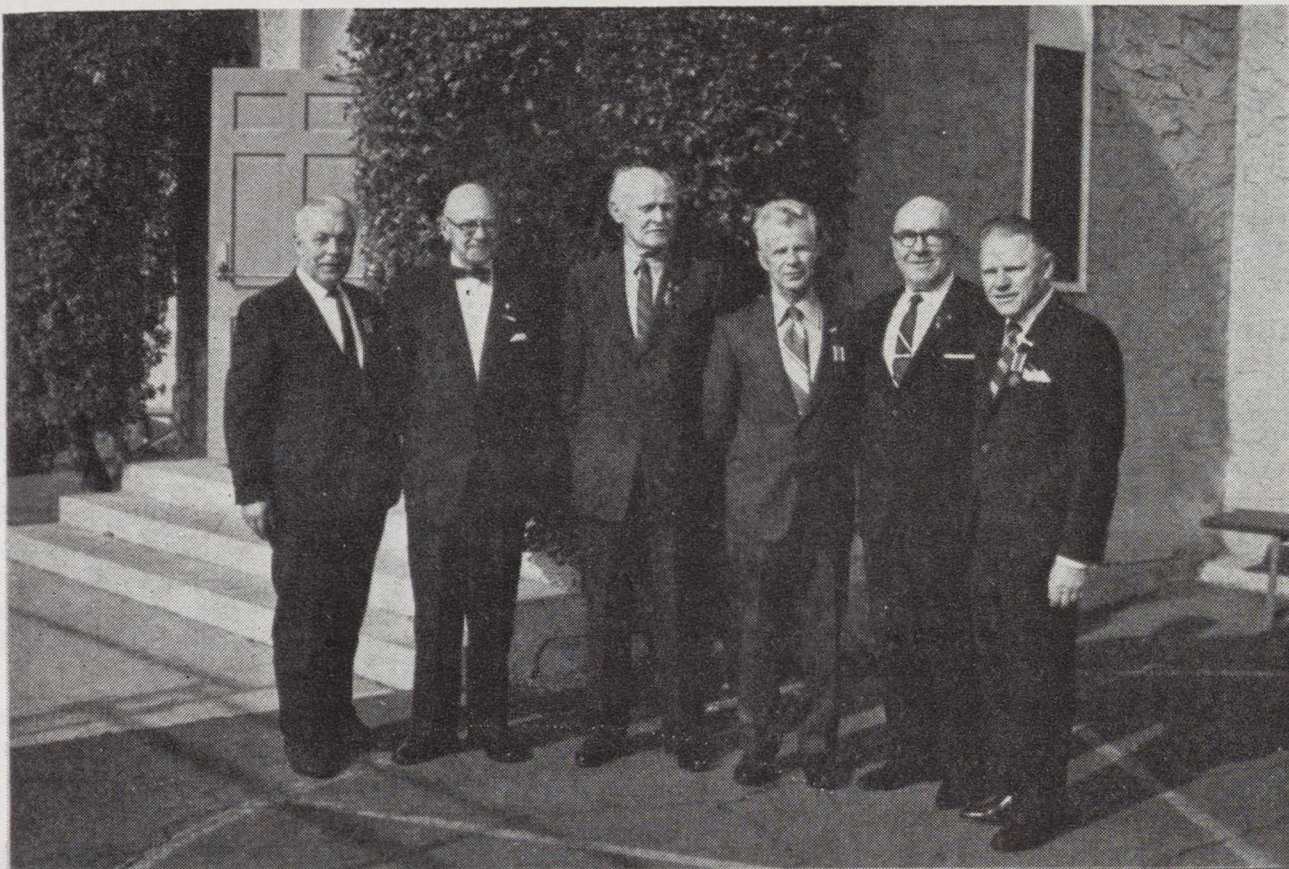
1968 m. lapkričio 24 d., sekmadienį, Juozo Daumanto šaulių kuopa įsigijo vėliavą. Vėliavą pažventino prel. J. Kučingis, krikšto tėvais buvo: Marija Banionienė ir Stasys J. Paltus. Vėliavos mecenatai: Lietuvos gen. garbės konsulas dr. Julius J. Bielskis, Ona Lielskienė, Marija Banionienė ir šauliai-lėš. Vėliavoje yra įrašyta: JUOZO DAUMANTO ŠAULIŲ KUOPA ir šūkis: NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI. Iškilmingame posėdyje Lietuvos gen. garbės konsulas dr. J. J. Bielskis vėliavą įteikė kuopos pirm. O. Žadvydui. Vėliavą pasiuvo ir šaulių ženklą išsiuvinėjo Elena Vilimienė.

Kuopoje buvo apie 50 narių.

Pirmuosius devynerius metų kuopos veikloje vadovaujamose pareigose darbavosi: O.

Žadvydas, B. Gieda, J. Grikavičius, kp. m. vadovė S. Žadvydienė, J. Bričkus, O. Razutienė, A. Razutis, E. Vilimienė, O. Orlovaitė, B. Morkis, dr. J. Jusionis, Vl. Gily, A. Galdikas, J. Stankus, B. Šimkienė, A. Narbutienė, V. Kazlauskas, S. J. Paltus, J. Žukas ir k. Vėliau narių skaičius sumažėjo. Dalis nemo-kėjo nario mokesčio ir nedalyvavo susirinkimuose. Valdybos posėdžio nutarimu jie buvo išbraukti iš šaulių kuopos sąrašo.

1970 m. šaulių kuopos pirm. O. Žadvydas persikėlė gyventi į Desert Hot Springs, apie 125 mylios nuo Los Angeles. Ši priežastis apsunkino šaulių kuopos veiklą. Negalėdamas pilnai atlikti savo pareigų šaulių kuopai, Žadvydas paskyrė pirmąjį padėjėją Kazį Karužą eiti jo pareigas ir informuoti jį apie

VIRŠUTINĖJE NUOTRAUKOJE —

Iš kairės: J. Daumanto šaulių kuopos vėliavininkas Juozas Stankus, š. kp. įkūrėjas ir pirm. kpt. Osvaldas Žadvydas, konsulas dr. Julius J. Bielskis, kp. pirm. pad. Kazys Karuža, LKV Ramovės skyriaus pirm. mjr. Kostas Liaudanskas ir š. kp. garbės teismo pirm. tesin. Stasys J. Paltus — 1970 metais.

Several members of Los Angeles' Lithuanian National Guard in exile in 1970.

APATINĖJE NUOTRAUKOJE —

J. Daumanto šaulių kuopos susirinkimas "Trakuose" 1071 metais. Iš kairės sėdi: poetė Danutė Mitkienė, kp. pirm. O. Žadvydas, T. Mickevičienė, M. Banionienė, St. Leškienė (viešnia), O. Žukienė, K. Bulotienė; stovi: K. Karuža, J. Žukas, A. Razutis, A. Galdikas (svečias), š. K. Senikas, Br. Gieda, S. Žadvydienė, Alg. Gustaitis ir jaunis J. Žukas.

One of the meetings of the J. Daumantas Group at "Trakai" in 1971.

Antanas Galdikas, J. Daumanto šaulių kuopos vėliavininkas, mecenatas, paaukojęs kuopos spaudos reikalui \$500.

Flag carrier and contributor to this editorial composition, A. Galdikas.

ruošiamas tautos šventės ir šaulių dalyvavimą jose.

1973 m. kovo 25 d. J. Daumanto šaulių kuopos metiniame narių susirinkime slaptu balsavimu buvo perrinkta iš pagrindų nauja kuopos valdyba: išrinkta — pirm. Kazys Karuža, vicep. Vladas Gily, sekr. Jurgis Uksas ir išd. Jonas Janušauskas; kandidatais liko M. Banionienė ir A. Galdikas. Revizijos komisija liko ta pati: pirm. A. Razutis, nariai: J. Bričkus ir A. Galdikas. Garbės teismas liko tas pats: pirm. teis. S. J. Paltus, ir narė D. Mitkienė. Garbės teismo sąstatas vėliau pasikeitė: pirm. plk. T. Sereika, nariai: S. J. Paltus ir L. Stadalninkienė. Vėliavininkai: J. Stankus ir A. Galdikas.

Juozo Daumanto šaulių kuopos valdyba turėjo iš naujo atkurti organizacijos veiklą. Tai buvo rūpestingas pirmininko ir valdybos kietas darbas. Jau pirmais metais buvo pagyventa šaulių kuopos veikla, kurią pripažino LŠST centro valdyba. Per pastaruosius ketverius metus buvo suruošta visa eilė posėdžių, susirinkimų, minėjimų, parengimų, iškylų, tautos švenčių. Artimai ir darniai bendradarbiavo su vietos L. K. V. Ramovės skyriaus valdyba ir pirmininkais: lt. A. Mironu, plk. J. Andriumi, plk. T. Sereika ir lt. Vl. Šimoliūnu bei kitomis organizacijų vadovybėmis. Kuopos valdyba palaiko bendrus ir artimus ryšius su LŠST c. valdyba, Sąjungos pirmininku Vincu Tamošiūnu, dabartiniu šaulių sąjungos pirm. Karoliu Milkovaičiu, vicep. inž. Alfu Šukiu, šaulių rinktinės pirm. Vladu Išganaičiu, dalinių atstovais rytinėse valstybėse,

J. Daumanto šaulių kuopos nauja 1973 m. valdyba. Iš kairės: sek. Jurgis Ūsas, vicep. Vladas Gilyš, pirm. Kazys Karuža, išd. Jonas Janušauskas ir jaunimo vadovas Bronius Stančikas.

J. Daumanto šaulių kuopos susirinkimas 1973 m. Iš kairės, sėdi: D. Mitkienė, I. Janušauskienė, M. Banionienė, K. Karuža, T. Mickevičienė, plk J. Andrašūnas, plk. T. Sereika, O. Macėnienė, K. Bulotienė; stovi: p Stankienė, J. Stankus, T. Žemaitaitienė, M. Barauskienė, dr. G. Valančius, B. Šimkienė, J. Uksas, M. Barauskas, B. Gieda, Alg. Gustaitis, akt. J. Janušauskas, V. Puzauskas, L. Reivydas, V. Tuminas, A. Galdikas, B. Žemaitaitis, Vl. Gilyš, O. Orlovienė, J. Venckus, D. Kaškelienė ir S. Visgirdienė.

Kanadoje, Australijoje ir Los Angeles gen. garbės konsulu inž. Vytautu Čekanausku, Alto pirm. inž. Vytautu Mažeika, vyr. skautininku inž. Vytautu Vidugiriu ir kitų organizacijų vadovybėmis.

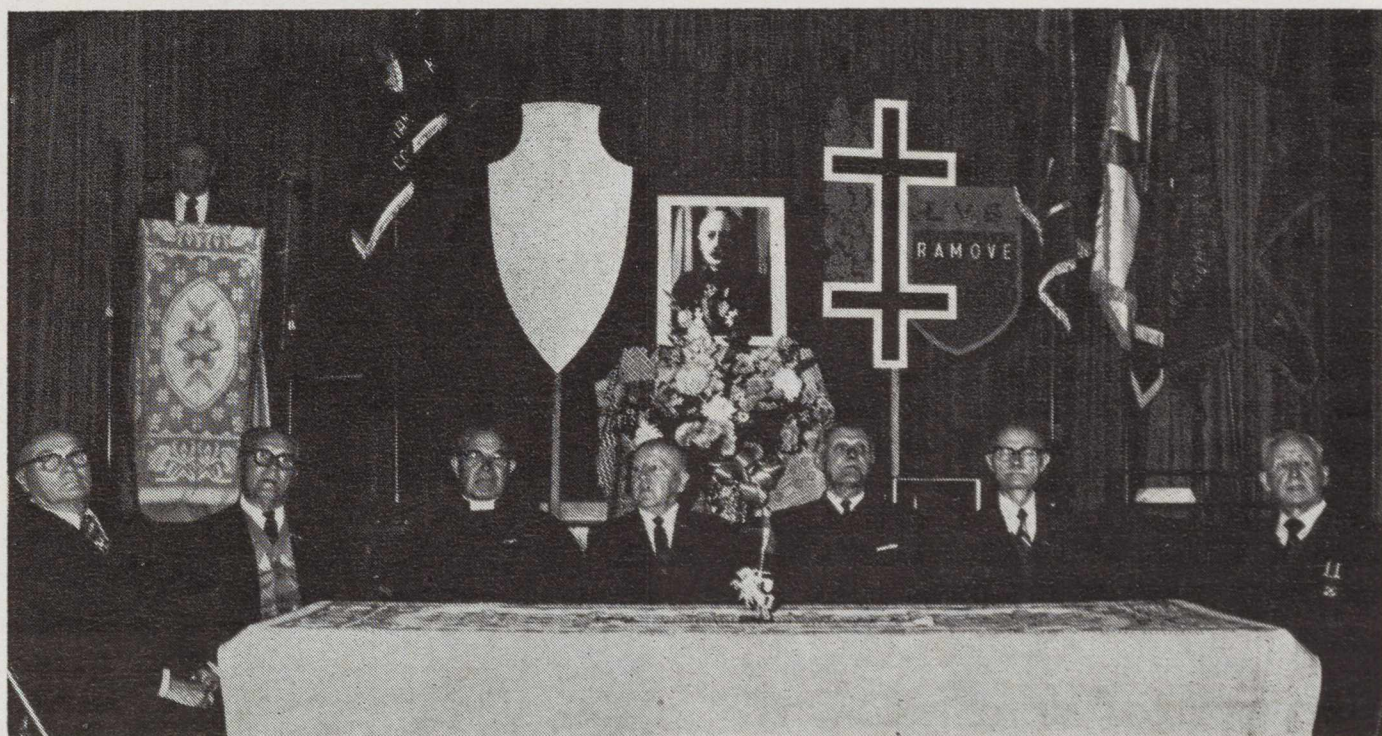
Dabar kuopoje yra 151 narys; iš jų 20 uniformuotų ir jaunimo būrys, apie 10 akademikų šaulių, kuo ir didžiuojamės.

Vėliau kuopos valdyboje buvo pasikeitimų; į ją įėjo naujų narių: I-sis vicep. Justinas Naujokas, II-sis vicep. Bronius Žemaitaitis, jaunimo būrio įsteigėjas Bronius Stančikas, jaunimo būrio vadovas — Saulius Stančikas,

Members of the board of the J. Daumantas'

Group in 1973.

The well-attended meeting of J. Daumantas' Group in 1973.

Lietuvos kariuomenės ir šaulių sąjungos ikūrėjo Vlado Putvinskio-Putvio minėjimas Šv. Kazimiero parapijos salėje 1973 m. lapkričio 25 d. Prie prezidiumo stalo sėdi (iš kairės): mjr. P. Starevičius, plk. J. Andrašūnas, prel. Jonas Kučinsgis, gen. St. Raštikis, konsulas

kandidatai: teis. Kazys Motušis, kp. moterų vadovė O. Orlovienė, parengimų — Danutė Kaškelienė; po dviejų metų vėl keletas pasikeitimų valdyboje: kp. mot. vad. Veronika Paplauskienė, padėjėja Judita Paškauskienė, parengimų — O. Orlovienė ir šaudymo sporto vadovas — Kazys Rakūnas.

1977 m. balandžio 17 d. įvyko kuopos globėjo Juozo Daumanto-Lukšos 25 metų mirties sukakties akademinis minėjimas Šv. Kazimiero bažnyčioje ir par. salėje. Tuo metu buvo pašventintos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Vėliavas šventino prel. J. Kučingis, Krikšto tėvais buvo Lietuvos gen. garbės kons. dr. J. J. Bielskio ir Onos Bielskienės dukra Rūta Bielskis-Hagman ir š. Sofija Puikūnienė. Amerikos vėliavą padovanojo Ona Bielskienė vyro atminimui (Poniai O. Bielskienei mirus, vėliava yra skirta abiejų Bielskių atminimui). Lietuvos vėliava yra savanorio mjr. Jono Puikūno ir Sofijos Puikūnienės dovana kuopai. Rūta Hagman ir Sofija Puikūnienė vėliavas įteikė kuopos pirmininkui K. Karužai, kuris pabučiavimu jas priėmė ir perdavė saugoti, kaip kuopos turtą, kp. vicep. J. Naujokui ir kp. sekr. J. Uksui.

Šešerių metų laikotarpyje šaulių kuopa žymiai paaugo narių skaičiumi ir kultūrine veikla. Iš parengimų ir aukų buvo surinkta daugiau kaip \$12.000,00, kurie buvo paskirstyti taip: Tautos Fondui, Simui Kudirkai, Jaunimui, Jaunimo demonstracijoms Washington, Spaudai, Pranui ir Algirdui Brazinskams, LŠST c. valdybai, Romo Kalantos paminklui ir kt. kultūriniais reikalams. Be to, J. Daumanto kuopa, kartu su autoriumi dr. Grigu Valančium išleido jo Dviejų tomų knygą "Žemaičių Didysis".

Dabar Juozo Daumanto šaulių kuopos valdybą sudaro: pirmininkas — Kazys Karuža, vicep. J. Naujokas, II-sis vicep. Br. Žemaitaitis, sekr. J. Uksas, išd. J. Janušauskas; kandidatas: K. Motušis; jaunimo vad. Saulius Stančikas; sporto šaudymo vad. K. Rakūnas; kuopos moterų vadovė V. Paplauskienė, pa-

dr. J. J. Bielskis, gen. J. Černius ir M. Barauskas Scenoje programos vedėjas LKV Ramovės sk pirm. lt. A. Mironas.

Scenes from the commemoration of the founder of Lithuania's National Guard, V. Putvinskis-Putvis, St. Casimir's Hall, 1973.

Iš kairės į dešinę, sėdi: gen. St. Raštikis, kons. dr. J. J. Bielskis ir gen. J. Černius. Stovi: B. Šimkienė, St. J. Paltus, lt. A. Mironas, plk. J. Andrašūnas, K. Karuža, plk. T. Sereika ir Vl. Gilys — 1973 m. lapkričio 25 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Seated, from left to right: General S. Raštikis, Consul General Dr. J. J. Bielskis, and General J. Černius. Standing: B. Šimkus, S. J. Paltus, I. A. Mironas, Colonel J. Andrasunas, K. Karuza, Colonel T. Sereika, and V. Gilys, November 25, 1973 at St. Casimir's Hall, Los Angeles.

dėjęja J. Paškauskienė, parengimų vad. O. Orlovienė; revizijos komisija: pirm. A. Razutis, nariai: J. Bričkus ir J. Venickus; garbės teismas: pirm. T. Sereika, nariai: St. J. Paltus ir L. Stadalnikienė; kuopos korespondentai: J. Uksas, J. Naujokas ir K. Karuža.

Šauliai ir šaulės dirba su pasišventimu kuopos veikloje, ypač valdyba. Apie tai būtų galima rašyti plačiai, pažymėti visų valdybos ir kuopos narių, pasižymėjusių veikloje, pavardes, bet reikia siaurinti raštą dėl ribotos vietos žurnale.

Dalis kuopos narių iškeliavo į amžinybę: Genovaitė Grikavičienė, Kazys Kučinskas, Jonas Žukas, Juozas Žemaitaitis, kp. garbės narys kons. dr. J. J. Bielskis, dr. Zigmąs Kungys, Povilas Vidugiris, buvęs LŠST c. v. garbės narys gen. J. Černius, Danys Mekišius, dr. G. Valančius, O. Micpovilienė, Nina Počienė.

J. Daumanto šaulių kuopos narių tarpe yra Vyčio Kryžiaus ordino ir Šaulių Žvaigždės kavalieriai: gen. Stasys Raštikis, plk. J. Andrašūnas, plk. lt. Br. Basiulis, ir mjr. P. Starevičius; Šaulių Žvaigždės ordino kavalieriai: M. Barauskas, kpt. O. Žadvydas, prel. J. Kučingis, kons. V. Čekanauskas, kp. pirm. K. Karuža, St. J. Paltus, skaut. Eugenijus Vilkas, rašytojas J. Gliuda ir kt.

—G—

PENKIOLIKOS METŲ PROGA DAUMANTO ŠAULIŲ KUOPĄ SVEIKINA:

LŠST c. valdyba, Sąjungos pirm. K. Milkovaitis, buvęs LŠST S-gos pirm. V. Tamošiūnas, Lietuvos gen. garbės konsulas inž. V.

Šv. Kazimiero parapijos suruoštoje Lietuvių Dienoje 1974 m. birželio 16 d. Marsahll gimn. salėje už nuopelnus bažnyčiai, lietuvybei ir Lietuvai LŠST c. valdybos buvo apdovanotas Šaulių Žvaigždės ordinu prel. Jonas Kučingis. Iš kairės — š. kuopos pirm. Kazys Karuža, vysk. Vincentas Brizgys, prel. Jonas Kučingis ir kons. dr. J. J. Bielskis.

Penkiolikos metų šaulių kuopos veikla bus plačiau aprašyta "Trimite" ir kitoje periodinėje spaudoje. Kuopos pirm. Kazys Karuža ir valdyba nuoširdžiai dėkoja kuopos įkūrėjams, talkininkams, rėmėjams, Šv. Kazimiero parapijos klebonui prel. J. Kučingui, vietos Lietuvos gen. konsului V. Čekanauskui, literatams, meninės dalies atlikėjams-joms, "Lietuvių Dienų" leidėjui už skirtą specialų žurnalo numerį šaulių kuopai, 15 metų sukakties veiklai atžymėti, LŠST c. v-bai, dalinių atstovams, kuopos nariams, organizacijų vadovybėms ir mūsų lietuvių kolonijos visuomenei.

Kuopos valdyba sveikina lietuvių šaulius okupuotoje Lietuvoje ir toli nuo tėvynės ištremtus Sibire, kurie neša skurdą ir aukoja kančias nepriklausomai Lietuvai.

Šaulių kuopos rėmėjams, ypač leidinio mecenatams, Felomenai ir Antanui Galdikams, kurie aukoję \$500, aukojusiems po \$100 — Albinui Markevičiui, Juozui Račiui, po \$50 — adv. Romui Rakūnui, Kazimierai ir Antanui Mikalajūnams, Kaziui Rakūnui, po \$25 — Jadvygai ir Simui Kvečams, Veronikai ir Juozui Paplauskams, Juditai ir Stasiui Paškauskams, Marcelei ir Jurgiui Uksams, Vincui Barauskui ir kitiems tariame kuopos vardu nuoširdų brolišką šaulišką ačiū.

Baigdamas rašyti šią trumpą santrauką apie šaulių kuopos veiklą, kviečiu visus savo bendradarbius brolius ir seses šaulius skirti savo jėgas ir darbus šūkiui: VISKAS TĖVYNEI LIETUVAI.

Kazys Karuža

Šaulių kuopos pirmininkas

Presentation of Lithuanian National Guard Order to Msgr. J. Kucingis, St. Casimir Church, 1973.

Foto L. Kantas

Pirmieji uniformuoti daumantiškiai šauliai Lietuvos kariuomenės minėjimo metu 1974 m. lapkričio 24 d. Šv. Kazimiero parap. salėje. Sėdi., iš kairės: K. Karuža, O. Orlovienė, š. S. Puikūnienė, konsulas dr. J. J. Bielskis ir š. M. Banionienė; stovi: J. Sankus, J. Naujokas, A. Galdikas ir J. Račius.

The first uniformed Lithuanian National Guard in exile members at the commemoration of Lithuania's armed forces.

Foto L. Kantas

J. Daumanto šaulių kuopos Amerikos ir Lietuvos vėliavų šventinimas Šv. Kazimiero bažnyčioje 1977 m. balandžio 17 d. — Vėliavų krikšto kūmos — Rūta Hagman-Bielskis ir Sofija Puikūnienė. Iš kairės: J. Naujokas, Rūta Hagman-Bielskis, K. Karuža, J. Paškauskienė ir E. Gaur-Šatnerytė.

The blessing of flags: The American, Lithuanian National Guard in exile, and Lithuania, at St. Casimir Church, 1977.

Foto L. Kantas

Šauliai ir ramovėnai G. ir S. Kudirkų sutikimo iškilmėse 1974 m. gruodžio 22 d.

Iš kairės: O. Motiekienė, V. Tuminas, O. Razutienė, J. Kazakevičius, Spirauskas, Genė Kudirkienė, M. Banionienė, Simas Kudirka, kuopos pirm. K. Karuža, A. Galdikas, O. Orlovienė, Kudirkaitė-Šulckienė.

Performers of the program for the commemoration of the patron Daumantas of Los Angeles' Lithuanian National Guard in exile.

Foto L. Kantas

J. Daumanto šaulių kuopos patrono 25 metų tragiškos mirties sukakties minėjimas Šv. Kazimiero bažnyčioje ir akademija parap'jos salėje. Programos ir meninės dalies atlikėjai, iš kairės I-je eilėje stovi: J. Stankus, M. Bannionienė, A. Lebedzinskas, J. Lukšos-Daumanto nuotrauka, O. Orloviene, V. Papdauskienė, J. Paškauskienė, A. Galdikas, J. Uksas; II-je eilėje stovi: J. Račius, S. Puikūnienė, K. Karuža, R. Hagman-Bielskis, paskaitininkas Jurgis Glianda sol. J. Čekanauskienė, pianistė Raimonda Apeikytė, rež. Dalila Mackialienė, sol. R. Dabšys, J. Naujokas.

Participants and organizers of the 25th commemoration year of J. Daumantas' tragic death, sponsored by the Lithuanian National Guards, at St. Casimir's Hall, Los Angeles.

Foto L. Kantas

Los Angeles iškilmių metu pasitinka Simą Kudirką Šv. Kazimiero par. kieme; žygiuoja prie vėliavų pakėlimo, iš kairės: šaulių kp. pirm. K. Karuža, Simas Kudirka, konsulas dr. J. J. Bielskis ir skautų vadas Vytautas Vidugiris; šonuose garbės sargyba — skautai, ateitininkai, visuomenė ir jie šaukia: "Seikas Simai".... 1974 m. gruodžio 22 d.

Lithuanian community leaders in Los Angeles welcome Simas Kudirka at St. Casimir Church, 1974.

Foto P. Jasiukonio

Aktyvas, pasiruošęs vėliavos pakėlimo iškilnėse Vasario 16-sios proga Los Angeles, Calif., miesto centre prie Rotušės rūmų. Sėdi iš dešinės: Alto pirm. A. Mažeika, LB Vakarų apyg. pirm. V. Vidugiris, P. Abraitienė, V. Abraitis, J. Čekanauskienė, Lietuvos gen. kons. V. Čekanauskas, Estijos kons. Ernest Lauer ir Daumanto šaulių kp. pirm. Kazys Karuža. Už jų stovi šaulių kuopos garbės sargybos nariai.

Foto A. Gulbinsko

Active members in the Lithuanian community 16, 1979 at the Los Angeles City Hall. Seated ka, Mrs. Abraitis, V. Abraitis, J. Cekanauskas, Estonian Consul Ernest Laure and Lit at the Flag-raising ceremonies on February from right to left: ALTO chairman A. Mazeikas, Lithuanian Consul General V. Cekanauskian National Guard president A. Karuza.

LŠST

CENTRO VALDYBA

Sąjungos Pirmininkas

Čikaga, 1979 m. balandžio 28 d.

Šauliui K. Karužai,
J. Daumanto šaulių kp. pirmininkui,
Los Angeles, California.

Gerbiamas Pirmininke, kuopos valdybos Nariai, Sesės ir Broliai!

Jau 15 metų praleidote narsioje kovoje už pavergtos Tėvynės laisvę. Tai garbinga sukaktis! Jūsų nueitas sunkus, bet ilgas, reikšmingais laimėjimais nudabintas kelias!

Šiandien minėdami savo kuopos praeitį, iš jos stiprybės semkitės ateities darbams.

Šią iškilmingą valandą prisiminkite mūsų seses ir brolius okupuotoje Tėvynėje, o ypač tuos, kurie kenčia vargą ir neteisę sovietiniuose kalėjimuose, koncentracijos stovyklose ar merdi šaltajame Sibire. Tos šiurpios mintys, aiškiai nusakančios mūsų kovos tikslą, te nutiesia kelią Jūsų ateities veiklai.

Naujuosius veiklos metus pradėkite su šviesia viltimi. Pasirykite nepavargti po sunkia našta ir nenusiminti sunkiose valandose. Pasirykite nenusileisti okupantui bei jo tarnams – trukdytojams ir šauliška drąsa, ugningu pasiryžimu bei vieninga darna siekite mūsų visų galutinio tikslo: laisvos, nepriklausomos Lietuvos valstybės.

Sveikindamas tamstą, mielas Pirmininke, bei visas-us Tamstos vadovaujamo šaulių dalinio seses ir brolius, linkiu, kad gera sėkmė, gera valia, tvirta vienybė ir nenykstanti patriotinė dvasia, lydėtų Jus ateities kovose.

Su Jumis,

Jūsų

K. Milkovaitis
Lietuvos Šaulių Sąjungos Tretyje
Pirmininkas

LAISVEI UGNELE KŪRENAMA

Sveikinu Laisvės Kovotojo kapitono Juozo Daumanto šaulių kuopos vadovybę, seses ir brolius šaulius švenčiant 15-os metų našios, darnios pavyzdingos veiklos sukaktį.

Mes buvome ir esame auksinių upių, sidabrinių ežerų, žaliuojančių girių, derlingų laukų broliai ir sesės šauliai išmesti okupanto, plačiame pasauly.

Mūsų kasdienė malda ir prievolė padėti pavergtos Tautos kankiniam: Lapieniui, Petkui, Gajauskui, Sadūnaitei, Prancūnaitei, Terleckui, Pliumpai, kunigams: Yliui, Svarinskui, Zdebskiui. Pastarieji ir šimtai neišvardintų su Laisvės šaukliu Romu Kalanta dėl Tautos Nepriklausomybės, lengvai iš NKVD pasiima katorgą, psichiatrines ligonines, kad tik Lietuvoje nušvystų laisvė, okupantas grižtų iš kur ant girgždančių tankų sutriuškino Nepriklausomybę, krašto šeimininkus įkalina belaisviais.

Nepalūškime šauliai, būkime vieningi ir atsparus Maskvos atsiųstiems agentams. Šito iš mūsų šaulių ir visų lietuvių maldauja ir kenčia ir persekiojami lietuviai. Neapvilkite jų sunkioj kovoje.

... Daug jaunų brolelių į namus
negrįžo,

Nesugrįžo sesės, žuvo jos kartu...

Gyvuokite ir stiprėkite šauliai Daumantiečiai.

—V. Tamošiūnas...

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 60 metų proga už nuopelnus literatūroje, Šaulių Sąjungai ir Lietuvai apdovanotas Šaulių Žvaigždės ordinu šaulys rašytojas Jurgis Gliauda iš medaliu š. Br. Stančikas 1978 m. lapkričio 19 d. Šv. Kazimiero par. salėje.

Stovi iš k. į d.: J. Paškauskienė, kp. pirm. K. Karuža, J. Gliauda, kons. V. Čekanauskas, Br. Stančikas ir moterų vad. V. Paplauskienė.

Presentation of Lithuanian National Guard Order and medals to honored members, at St. Casimir's Hall, Los Angeles, in 1978. Standing from left to right: J. Paskauskas, President K. Karuza, J. Gliauda, Consul General V. Cekanauskas, B. Stancikas, and V. Paplauskas.

1979 m. balandžio 29 d.

D.G.
p. Kaziui Karužai,
Los Angeles "Juozo Daumanto"
Šaulių kuopos pirmininkui,
3675 Monon Street
Los Angeles, California 90027

Didžiai Gerbiamas Pirmininke:

Šaulių sąjunga, gimusi Lietuvos laisvės kovų metu ir pasirinkusi šūkį - Nepriklausomai Lietuvai! , jos kūrėjo Vlado Putvinskio idėjoms įgyvendinti pasirinko kelią, kuris ne tik ginklu padėjo tautai apginti savo nepriklausomybę, bet ir toliau ugdė tautinį atsparumą, puoselėjant jos sūnų ir dukrų širdyse Tėvynės meilę bei asmens taurumą.

Džiugu, tad stebėti, jog ir toli nuo savo krašto atskirtas lietuvis, ypač dar buvęs šaulys ar šaulė, nenutolo nuo tų idealų ir toliau tęsia lietuviško auklėjimo darbą per atkurta Šaulių sąjungą tremtyje. Ir štai, Los Angeles šaulių kuopa, pasirinkusi Juozo Daumanto vardą, pagerbė vieną iš didžiausių lietuvių partizanų žuvusių kovoje prieš dabartinį bolševikinį okupantą Lietuvoje. Jo asmenyje tilpo visi šauliški idealai, ir jo atmintis per amžius liks jėga, kuri iš tautos gelmių kels lietuvių sielą bei jos troškimą laisvam gyvenimui.

Šiandien, švenčiant Jūsų kuopos 15 metų kūrybingo darbo sukaktį, tebūnie man leista širdingai pasveikinti visus Jūsų narius bei nares, o ypač vadovybę, už jau atliktus darbus, ir palinkėti nenuilstamai ir toliau dirbti mūsų visų Tėvynei Lietuvai; kad meilė jai niekuomet neatšaltų; kad Jūsų eilės vis gausėtų, o atlikti nauji darbai bylotų kitoms kartoms apie Jūsų ištikimybę savo tautai ir organizacijos idealams.

Vytautas Čekanauskas
Vytautas Čekanauskas
Lietuvos Generalinis Konsulas

J. Daumanto šaulių kuopos koncerto ir baliaus programos atlikėjai. Iš kairės: E. Gauršatnerytė, muzikė O. Metrikienė, K. Karuža, solistai — J. Čekanauskienė, A. Pavasaris; O. Orlovienė ir š. R. Jurkūnienė. 1976 m. gegužės 8 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

The performers of the 1976 concert arranged by the L.A. Lithuanian National Guard.

Foto L. Kantas

Marija Tūbelytė Kuhlmanienė

Kalifornijoje...

— Mama! Kaip tau negėda! Atsipeikėk! Tu gi garsaus gydytojo, išskilau visuomenės veikėjo, visų gerbiamo meno ir literatūros mecenato našlė! Tave juk visi žino ir pažįsta! — žingsniuodamas po Nijolės Vaišvilienės puošnų salioną ir ant jos balto kilimo barstydamas savo cigaretės pelenus, šūkauja Mindaugas.

— Kas girdėjo, kad solidna keturiasdešimt penkerių metų moteris staiga imtų ir susidėtų su iš kažin kur atklydusiu hipiu!

Nijolė irgi užsirūko. Jeigu Saulius dailininkas, tai nereikia, kad jis hipis. O, be to, tu su savo mizantropiškai nukarusiais ūsais daug panašesnis į tą padermę negu jis.

— Kas būtų patikėjęs, kad vos dvejetą metų po tėvo mirties tu šitaip paniekinsi jo atminimą, šitaip suterši garbingą Vaišvilų vardą, — vis daugiau įsiskaiduoja Mindaugas. — Ir tik pagalvok, ką pasakytų pats tetušis, jeigu jis išvystų, kas čia dabar po jo stogu dedasi! Jeigu sužinotų, kad jo nuosavi namai pavirto į Sodomą ir Gomorą!

Nijolė nukreipia akis nuo sūnaus ir žvilgtelėti pro langą, už kurio ryškioje pietų Kalifornijos saulėje žėri buganvilijos ir tarškėdamos supasi palmės.

— Štai aš pačiame semestro viduryje atsitrenkiau šimtus mylių, kad tave grąžinčiau į sveiką protą, — susiimdamas rankomis galvą, prašvokščia Mindaugas. — O tu tikrai rūkai ir monaliziškai šypsaisi. Man ima rodytis, kad tas tipas tave yra užhipnotizavęs! Aš, mama, tavęs tiesiog nebeatpažįstu!

— Bet Mindaugė Kaip tu protingas filosofijos doktoratui besiruošias berniokas, gali šitaip smerkti niekados nesutiktą žmogų! Kai judu susipažinsite, tu tikriausiai

— Ką?! — lyg įgeltas pašoka Mindaugas.

— Nejaugi tu įsivaizduoji, kad aš šitam tavo džigolo draugiškai paspausiu dešinę?! — Jis, išsitraukia iš kišenės nosinę ir nusišluosto staiga suprakaitavusį veidą. — Kadangi matau, kad tarp mūsų negali išsivystyti joks racionalus dialogas, aš geriau tuoj pat išvažiuoju. Tuo labiau, kad man visiškai nepriimtina pasilikti po tuo pačiu stogu su tavo meilužiu.

— Bet Sauliaus po šituo stogu dabar visai nėra! Jis ten sodo gilumoje skina apelsinus. Pas mus jų šiemet tokia galybė, o ką nors pasamdyti

— Po velnių tie tavo apelsinai! — dar sykį

motiną pertraukia Mindaugas. — Gal tai tau ir visiškai nesuprantama, bet iki šiol man šitie namai buvo lyg šventi, — žengdamas prieangio link, su kartėliu balse priduria jis.

— Mindaugai, palauk! — Nijolė nutveria sūnų už rankovės ir bando jį sulaikyti. — Aš išvirsiu kavutės, ir mes visa šitą ramiai aptarsim — be pykčio, be isterikos.

Bet Mindaugas šiurkščiai atstumia motinos ranką ir išbėga pro duris. Ties namais suūžia mašinos motoras, ir Nijolė, užsidengdama rankomis veidą, sukniumba į sofos kampą.

— Dieve, Dieve, kiek šitas idiotas visko gyvenime pražiopsos, — sudejuoja ji.

Beveik tuo pat metu, nešinas didžiule apelsinų pintine iš sodo gilumos išneria Saulius. Lieknas, įdegęs, tamsiais garbanotais plaukais, iki juosmens atsilapojusiais marškiniais, dvelkte dvelkias jaunystę ir grožiu.

— Jojo! — šūkteli jis, ant virtuvės stalo pastatydamas krepšį. — Pasikelk iš savo sosto ir ateik pasigėrėti mano darbo vaisiais!

Bet Nijolei vos peržengus slenkstį, Saulius staiga pasilenkia į priekį ir pažiūri jai tiesiai į veidą.

— Kas įvyko? Kai su tavim kas nors netvarkoje, aš tai tuojau pastebiu iš tavo akių — jos tada tampa tokios didelės ir tokios tamsios.

— Tau vos išėjus į sodą, atvažiavo Mindaugas.... Jis labai dėl tavęs, dėl manęs, dėl mūsų jaudinosi ir pagaliau išvyko, netgi neatsisveikinęs. Sakė, kad dabar šiuose namuose užviešpataujanti Sodoma ir Gomora

Saulius įbėga į salioną ir išsilenkia pro langą.

— Neieškok jo Jo jau čia senai nebėra nė padujų.

— Aš ne todėl Aš tik norėjau pasitikrinti, ar jis kartais ten kur nors ties garažu nestovi pavirtęs į druskos stulpą.

— Sauliau, kaip tu gali šiuo momentu šitaip šaipytis? — sušunka Nijolė.

Saulius surimtėja.

— Atleisk, aš tik bandžiau tave pralinksinti, bet prisipažįstu, kad mano pastaba buvo ne vietoje ir ne laiku.

Jis trukteli Nijolę už rankos: — Eime prie baro. Man rodosi, kad tau labai reikia gero drinkso. O ir aš betupinėdamas ten sode labai ištroškau ir tiesiog geidžiu šalto ir gaivinančio džin-ir-toniko.

— Aš visai nesuprantu, kodėl mūsų lietuviškoje visuomenėje, net ir šitais išsilaisvinimo laikais tarp vyrų ir moterų tebevyrauja

toks double standard, — iš virš baro įtaisytos spintelės paimdamas du aukštus stiklus, pastebi Saulius.

— Jeigu koks nors apkiautęs senas diedas susiranda jauną merginą ir su ja laimingai gyvena, visi šaukia "bravo", koks jis dar vyras, koks dar pajėgus! Bet jeigu moteris susidomi už savo jaunesniu vyruku, tuojau "Sodoma ir Gomora"!

Saulius ilgu sidabriniu šaukštu išmaišo gėralą ir, papuošęs stiklo kraštą "lime" riekele, jį paduoda Nijolei.

— Tad už apkiautusių, bet dar pajėgių būbų sveikata! — kilsteldama stiklą, nusišypso ji.

— Bet tau juk su manim gera? — kiek patylėjęs, ir staiga tarsi sunerimęs, paklausia Saulius.

— Aišku, kad gera! — Nijolė prisiglaudžia prie Sauliaus ir pabučiuoja į smakrą. — Man su tavim tikrai labai, labai gera.

Saulius su palengvėjimu atsidūsta ir, užvertęs galvą, ištuština paskutinį džin-ir-toniko lašelį. — O dabar einu viršun apsiplauti. Mat, kaip aš ten sode sudulkėjau! Kai sugrišiu, galėsime nueiti pajūrį, dabar tenai pats gražiausias laikas.

Sauliui išnykus, Nijolė į stiklą įsimeta dar vieną ledo gabalėlį nulipa nuo aukštos baro taburetės ir, nuėjusi į valgomąjį, sustoja ties žinomo lietuvių dailininko nutapytu Vinco Vaišvilos portretu.

Senstelėjęs, ant viršugalvio gerokai praplikęs, smailūs, netgi aštrūs veido bruošai, nedidelės apskritos ir labai šviesiai mėlynos akys.... Kiek iškilingai priešakyje sunertos rankos. Negražus, bet visvien kažkaip pilkai orus....

Nijolė nuleidžia galvą ir bando kaip galima gyviau prisiminti savo amžinatilį vyrą. Jo lėtą kalbėjimo būdą, jo plonoką, kimstelėjusį balsą, jo skubią, trepsinčią eisena. Kaip jis laisvomis valandėlėmis mėgdavo kapstyti sode, ypač ten po ana apdžiuvusia palme. Kaip jis prieš vakarienę visada išgerdavo po pusę stiklelio Chivas Regal, bet tik pusę.

Ji staiga prisimena net jo kvapą — tokį daktarišką, atsiduodantį vaistais ir kitokiais mediciniškais aromatais. Kažn, ar jis kada nors yra turėjęs laiko ir energijos jai būti neištikimas?

Kai ji ir vėl pažvelgia į portretą, jai pasirodo, kad jos vyro lūpų kampai kilsteli, ir jis nusišypso. Nežymiai, vos vos pastebimai, bet visvien nusišypso. Ir dargi kažkaip atlaidžiai.

Nijolė pakelia rankoje laikomą stiklą. — Vadinasi, tu nepyksti? Aš taip ir maniau, kad tu suprastum mane — prašnibžda ji.

— Ką tu čia! Nesakyk, kad jau pradedi kalbėtis su paveikslais? — nusijuokia tarpdury pasirodęs Saulius.

Nijolė parausta. — Gal Mindaugas ir tei- sus, gal aš ir iš tikrųjų truputį trenkta....

— Žinai, man kartais darosi net nejauku, pagalvojus, kad tu su šituo su šita mumija išgyvenai net pusę savo amžiaus, — mostel- damas portreto link, pastebi Saulius.

—Bet jis man visada buvo savotiškai ge- ras.

— Hmmm Tačiau, jeigu aš nebūčiau, taip sakant, paskutinę minutę, išbrovęs į ta- vo gyvenimą, tu labai daug ko malonaus taip ir nebūtum patyrusi.

Nijolė žaismingai sušiaušia Sauliaus tam- sius, poilgius plaukus. — Nustok gykęsis, ir žygiuokim į pajūrį!

Nors popietis dar ankstyvas, tamsiai mėly- nas jūros paviršius jau pradeda kur-ne-kur žvilgėti švelniu sidabriniu atspalviu. Didelės ir sunkios bangos, alsuodamos lėtu ir paslap- tingu Pacifiko ritmu, retais protarpiais artina- si į krantą ir gaivalingai suūždamos subyra į milijonus baltų purslelių.

Pajūrys beveik tuščias, ir eidami pačiu vandens pakraščiu, Nijolė ir Saulius tesusi- tinka tik du strazdanotus, kažką raudoname kibirėlyje benešančius berniukus ir liekną geltonu bikini vilkinčią merginą. Jiem pra- silenkiant, ji Sauliui meta viliojantį žvilgsnį ir nusišypso. Bet Saulius seka virš jų galvų besisukančias žuvėdras ir nepastebi nei mer- ginos, nei jos šypsni.

— O vistiek, vieną gražią dieną jis nusivys vieną iš tokių lieknų ilgaplaukių merginų, — pagalvoja Nijolė. Jis ją, ves apsikraus triukš- maujančiais vaikais, pradės rūpintis pinigais, pastorės ir gal net prapliks. Bet dabar — da- bar jis ir jaunas, ir laisvas, ir gražus. Ir bent šiuo metu visiškai mano.

Ji sugretina savo žingsnius su Sauliaus ir kilstelėdama ranką jį apkabina per pečius.

Ir taip jie eina ir nueina čia mėlyno, čia balto vandenyno pakrante.

LD IŠLEISTOS KNYGOS VAIKAMS IR JAUNŲMUI

Vytės Nemunėlio **Meškiukas Rudnosiukas**. Spalvotos dail. V. Stančikaitės iliustracijos. Kietais viršeliais. Kaina \$4.00

Pridėkite persiuntumui 50 cnt.

Danutės Brazytės-Bindokienės **Keturkojis ugniesys**. Apysakaitė mažiesiems. Su Zitos Šodeikienės iliustracijom.

Kaina su prisiuntimu \$2.50

Daumanto Čibo **Žaižaras**. Iliustravo dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė.

Kaina su prisiuntimu \$2.50

VILLA DEI PAPIRI IŠ HERCULANEUMO

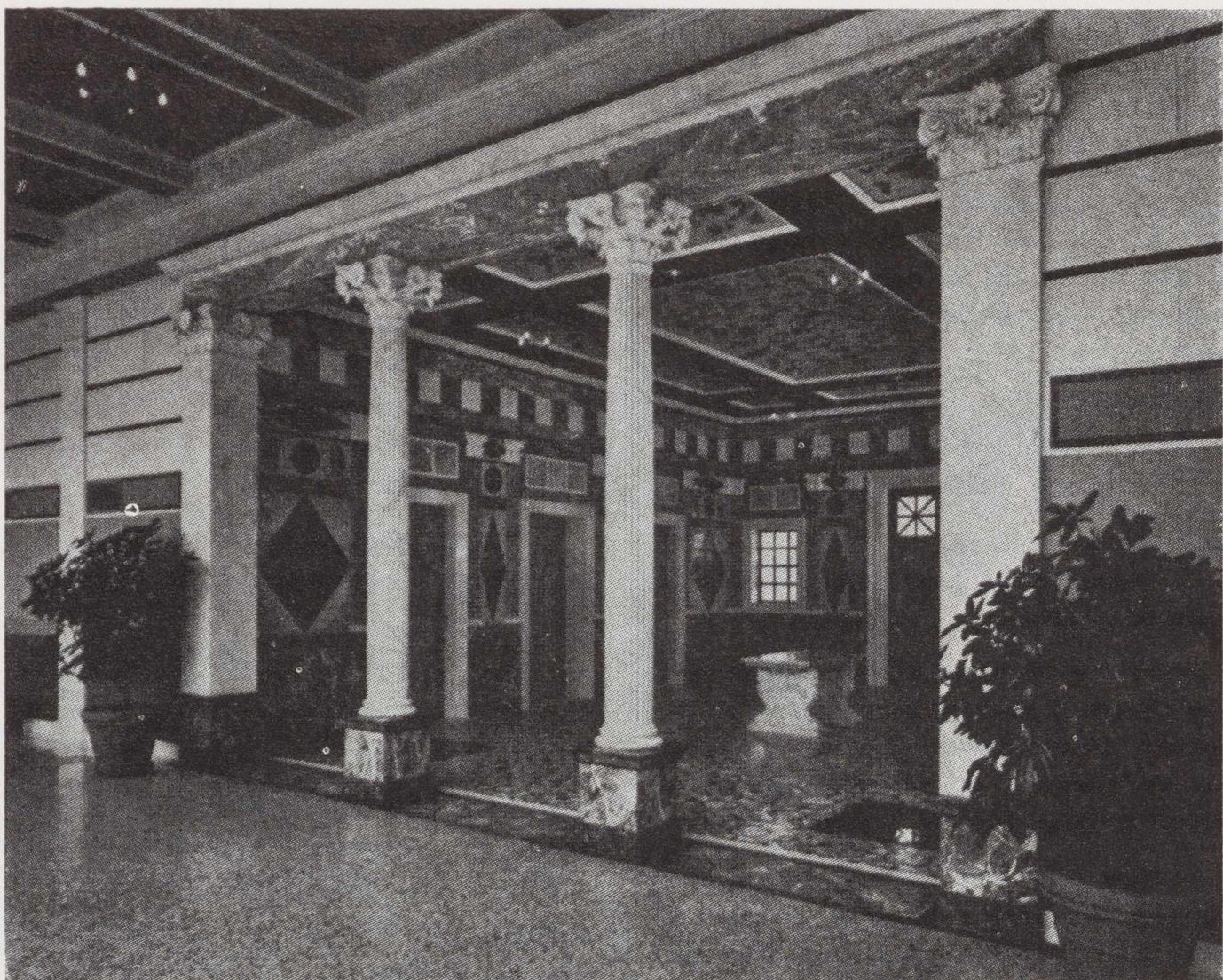
Rašo Andrius Mironas

Vienas įdomiausių Amerikoje klasinio meno muziejų yra J. Paul Getty vardo muziejus Malibu mieste, prie Los Angeles. Žinomas turtuolis multimilijonininkas J. Paul Getty pradėjo rinkti meno kūrinius, domėdamasis graikų bei romėnų senienomis, renesanso ir baroko tapyba ir XVIII šimtmečio dekoratyviniu menu. Nesigailėdamas lėšų, supirkinėjo kas tik buvo įmanoma gauti, važinėdamas po Europą ir kitus kraštus. Pagaliau 1940 metais įsigijo ispanų stiliaus pastatą Malibu mieste, į kurį suvežė visą savo milžinišką rinkinį, o 1950 m. sudarė specialią komisiją, turinčią tikslą galimai naudingiau išnaudoti meno kolekciją mokslinimo reikalam. To pasėkoje jau 1954 m. buvo atidarytas J. Paul Getty vardo muziejus.

Cenni di Francesco (tarp 1410-15) "Mergelės vainikavimas" (detalė). Tempera and medžio.

Cenni di Francesco (1410-15) "Crowning of Virgin Mary."

J. Paul Getty muziejaus įėjimas į vestibulį.

Entrance Vestibule of the J. Paul Getty Museum in Malibu, California.

Jeigu muziejus įdomus ir patraukia žiūrovus, tai būtina jį nuolat plėsti ir tobulinti. Tuo ir rūpinosi sudarytoji Patikėtinių Komisija, perkėlus 1974 m. visus muziejaus eksponatus į naujai pastatytas patalpas tame pat mieste. Tačiau tai ne modernus statinys, kokius paprastai įprasta statyti muziejams. Komisija priėjo išvados, kad ir pats muziejaus pastatas privalo dvelkti senove, o paties Getty pageidavimu buvo atkurtas tikslus **Villa dei Papiri** planas. Tai turtingųjų patricijų vila, kurios griuvėsiai buvo atkasti 1750 metais, vadovaujant šveicarui inžinieriui Karl Weberiui. Villa dei Papiri buvo išsiveržusio Vezuvijaus ugnikalnio pelenų ir lavos užversta 79 metais prieš Kristaus gimimą.

Vilos atradimas

Ši graži vila Tyrėnų jūros pakraštyje buvo Herculaneum miestelio ribose. Kelių myliu atstu nuo Neapolio, šis miestelis buvo išsidėstęs Neapolio įlankos šlaituose ir įkurtas dar graikų, tik vėliau tapęs turtingųjų romėnų vasarviete. Iš miestelio gyventojų, kurių buvo apie 5000, daugumą sudarė žvejai. Legendos byloja, jog Herculaneum buvo įsteigęs mitologinis didvyris Heraklas, romėnų vadinamas Herkuliu. Iš čia ir miesto vardo šaknies kilmis. Virš palaidotojo Herculaneumo dabar yra išaugęs Resinos miestas.

Ilgai snaudęs Vezuvijus 79 m. pr. Kr. rugpiučio mėnesį nepaprastai smarkiai išsiveržė ir sunaikino miestelį, kartu su keliais kartus didesniu Pompėjos ir Stabiae miestais, kurie buvo užversti karštų pelenų klotu, o Herculaneum palaidotas po ugnikalnio upės dumbliu, kuris greit sukietėjo į stiprios uolos sluoksnį. Beveik visi miesto gyventojai buvo išsigelbėję, pasinaudodami pakrantėje stovė-

jusiais žvejų laivais, o kietos plutos uždengtas ir pasikartojančių išsiveržimų vis didinamos dangos miestas ilgainiui buvo visiškai užmirštas. Atsitiktinai palaidotieji pastatai buvo aptikti 1709 metais, Resinos vienuoliams beka-sant šulinį. Jie atrado brangaus marmuro plytelių, o vėliau žmonės vis daugiau jų at-sikasdavo, rausdamiesi vis gilyn. Pagaliau 1738 metais iš dalies jau apardytas pastatas buvo identifiikuotas kaip buvęs teatras, nes buvo atrastas įrašas su Herculaneumo pava-dinimu.

Kai 1750 metais kitame vienuolyno sode įgriuvo šulinys, tyrinėtojai aptiko apskritas grindis iš įvairiaspalvio marmuro. Dabar tos grindys yra Neapolio Tautiniame Muziejuje. Šis grindinys priklausė Villa dei Papiri sodo pavilionui, o tolimesni grėžimai privedė prie visos vilos atkasimo. Pagal inž. Weberio brai-žytus planus J. Paul Getty įsakymu Malibu mieste buvo atkurti atkastosios vilos pastatai.

Vila pastatyta ant nuožulnaus kalno šlaito, netoli pajūrio, apsupta gausių sodų. Lygiai taip pat Malibu mieste Getty muziejus pasta-tytas prie Ramiojo vandenyno pakraščio tarp aukštesnių kalvų. Dviejų aukštų muziejus ap-supa vidinį kiemą su siauru baseinu. Antrojo aukšto dalį remia kolonų eilė, tuo sudarant apatinę terasą. Herculaneumo vilos statyba siekia II-jo amžiaus pr. Kr. laikus, bet atro-do, jog per ilgesnį laiką ji buvo plečiama ir perstatoma, o prieš pat Vezuvijaus išsiverži-mą buvo pasikeitę ir savininkai.

Naujojo muziejaus statyba

Nutarimas atkurti Villą dei Papiri kaip muziejaus pastatą buvo padarytas 1970 m. pavasarį. Daug sunkumų susidarė beverčiant

K. Weberio užrašus ir planus, ikūnijant juos visiškai tokiu pat, nauju pastatu. Tačiau daugybė muziejaus reikalavimų bei šių dienų statybos taisyklių vertė inžinierius pridėti modernių įrengimų viduje ir iš lauko lankytojų patogumui ir saugumui. Pavyzdžiui, po muziejum įrengtas garažas lankytojų automobiliams pasistatyti. Statant muziejų daug pagelbėjo savo patyrimu architektūros istorikas Dr. Norman Neuerburg.

Kol buvo statomas naujasis muziejus, senose patalpose tebeveikė senasis muziejus ir lankytojai žiūrinėjo eksponatus. Inžinieriai ir architektai tiksliai atkūrė pačią Villą dei Papiri, o biologai ir botanikai ištyrė kokie augalai supo originalią vilą ir tokiais pat medžiais bei krūmais apsodino muziejaus aplinką. Pagaliau naujasis muziejus buvo atidarytas 1974 m. sausio 15 d. Deja, pačiam sumanytoji J. Paul Getty neteko muziejų pamatyti, nes po ilgos ligos mirė 1976 metais.

Lankytojai atvyksta automobiliais nuo pajūrio plento pro išpūdingus mūrinius vartus ir vingiuoja tarp medžių ir krūmų prie pagrindinio pastato kolonados, kurio apačioje įrengtas garažas. Iš garažo keltuvu pakylama kolonados sodą. Už sodo medžių ir žvilgančio baseino matomas muziejaus visas vidinis fasadas. Minėtą terasą pirmajame aukšte remia doriečių ir korintiečių stiliaus kolonos. Grindys išklotos kai kur mozaika, kai kur

marmuro plytelėmis. Sienos aplink sodą dekoruotos iliuzionistiniais architektūros piešiniais, kurių principinis tikslas — pratęsti erdvę. Lubos medinės, atidalintos kvadratais. Vakaraš sodas apšviečiamas Pompėjos stiliaus žiburiais. Sode yra akmens suolelių ir įvairių žalvario ar akmens statulų.

Muziejaus turinys

Muziejun įeinama pro bronzines duris. Puikiam vestibulyje grindys ir sienos išklotos spalvotu marmuru pagal Herculaneumo pavyzdžius. Vestibulyje yra muziejaus planas, gaunama spaudos apie muziejų ir apie Villą dei Papiri. Iš čia patogų pradėti muziejaus apžiūrėjimą. Iš viso, pastatas, sodas ir muziejaus aplinka teikia įspūdį, jog iš tiesų esi atsiradęs senovės romėnų patricijaus namuose. Jau į eksponatų galerijas įėjus pasijuntama nebe viloje, o senienų rinkinių patalpose. Tačiau iš kiekvieno daikto dvelkia toji aštuoniolikos šimtmečių dvasia.

Getty muziejaus įžymybė yra senovės skulptūrų rinkinys, kuris ir buvo steigėjo pirminiu sumanymu. Yra ir smulkesnių eksponatų bei kitokių meno vertybių. Stambių skulptūrų tarpe yra Heraklo statula, Veneros ir sėdinčios Cybilės (vaidilutės) statulos, bet bene gausiausia čia esama IV šimt. Atikos bareljefų ir graikų bei romėnų portretų. Reikia pridurti, jog daugumas senųjų graikų

skulptūrų, įskaitant ir Afroditės stovylą, yra tik senovės romėnų pagamintosios replikos, tačiau ir jos yra jau 18-kos šimtmečių amžiaus. Daugeliui statulų ar bareljefų stinga galvų, rankų, nosių, bet tai teikia senoviškumo išpūdžio.

Įdomių eksponatų tarpe lankytojas randa V a. pr. Kristų sidabrinę taure, arba taure iškalta iš agato. Yra I a. teatro bilietas — kaulinis skritulys, kurio vienoje pusėje įrėžtas Aeschilo portretas, o kitoje įrašytas autoriaus (Aeschilo) vardas ir dramos pavadinimas "Hercules" su vietos teatre nurodymu. Yra milžiniška deivės Atėnos statula ir daug kitų sveikų statulų ar jų išlikusių dalių.

Labai įdomi pieštų portretų galerija. Čia išstatyta egiptiečių darbo portretai ant medžio, nes nuo I amžiaus pr. Kr. jie jau buvo pakeitę paprotį prie mirusiojo mumijos pridėti kaukę. Ant medžio tapytas portretas būdavo įjungiamas į mumijos bandažus. Vėliau karšto vaško technika buvo pakeista tempera. Tokio tipo plokštumos taip pat čia išstatytos. Galerijoje yra Trakijos, Graikijos ir Mažosios Azijos antkapių.

Vienoje salėje sukaupia romėnų namų skulptūra, nes senovės patricijai turėjo paprotį puošti kambarius stovylomis ir kitokiomis skulptūromis. Apsčiausia yra Atėnos, Veneros, Persėjaus, miegančio Eroso ir kitų klasikinių skulptūrų. Daugelis jų skolinta iš kitų muziejų. Be šių romėniškųjų kopijų sunku būtų suvokti senovės graikų skulptorių darbą, kaip pavyzdžiui, Disko metėjo autoriaus Mirono. Tarp kitko, Mirono darbo replika yra ir šiame muziejuje — tai satyro Marsijo marmurinė figūra. Originalas iš 450 metų pr. Kr. buvo bronzinis. Satyras čia atvaizduotas pagaunas jam mestą deivės Atėnos tik ką išrastą fleitą.

Trumpame straipsnyje sunku aprašyti kiekvieną eksponatą, o jų gausa tarsi pribloškia lankytoją, ypač pirmą kartą atsilankius. Prieš akis atgyja senovės Graikija ir jos menas, romėnų namai ir aplinka. Senovės mėgėjams, o ypač studijuojantiems, būtina Getty muziejų asmeniškai aplankyti.

Renesanso ir baroko tapyba

Nors kone visos svarbesnės vakarų meno mokyklos įeina į tapybos darbų rinkinį, tačiau vis dėlto čia vyrauja renesanso ir baroko stiliaus menas, maždaug tarp XV ir XVIII šimtmečių. Getty surinko italų darbų iš XVI š. ir olandų meistrų iš XVII š., bet dabar šis skyrius praplėstas ir įmanoma pamatyti puikių pavyzdžių iš visų renesanso ir baroko laikotarpių.

Olandų meistrų darbų tarpe randame "Mozė ir Aaronas prieš faraoną", tapytą Bartholomeus Breenbergho, "Šv. Baltramiejus", darytas Rembrandto van Rijn, ir kitų, daugiausia religinio turinio paveikslų. Čia randama olandų tapytojai, kaip Nicolaes Maes, Jan Victors, Aert de Gelder, Salomon van Ruysdael, Willem Kalf ir kiti. Flamų dailininkus čia atstovauja Jan van Eyck, Robert Campin, Rogier van der Weyden, Bernaert van Orley, Joachim Beuckelaer, Peter Paul Rubens, Jan Steen ir Peter Claesz.

Italų tapyboje yra iš XIV a. pradžios Bernardino Daddi paveikslas "Šv. Uršulės atvyki-

Raphael (1483-1520) "Šventoji šeima". Alyva medyje.

Raphael (1483-1520) The Holy Family, c. 1509. Oil on panel, 120.5x91 cm.

mas" ir Donato d'Arezzo darbai su scenomis iš Šv. Kotrynos gyvenimo. To pat šimtmečio vėlesnis Paolo di Giovanni Fei, o iš XV a. bene žymiausias Cenni di Francesco "Šv. Panelės vainikavimas". Toje pačioje salėje randama "Madona", piešta Paolo Ucello ir keli Florencijos dailininkų darbai ant medinių skrynių.

Renesanso viršūnę atstovauja vienas iš žinomiausių Rafaelio paveikslų "Šventoji šeima" arba kitų vadinamas "Madonna iš Loreto". Getty rinkinyje yra Venecijos dailininkų darbų, kaip Titiano, Tintoretto, Jacopo Bassano ir Paolo Veronese. Ankstyvasis barokas atpažįstamas iš tamsiame fone išsiskiriančių žmonių figūrų. Šio meno atstovų tarpe minėtini Caravaggio ir Aniello Falcone. Bet bene didžiausią muziejaus salę užima monumentalesnieji baroko tapybos kūriniai. Čia randama Giovanni Lanfranco "Mozė ir pasiuntiniai iš Kanaano", Mattia Preti, Luca Girdano, Domenico Piola, Francesco Solimena paveikslai ir puikūs Peter Paul Rubenso kūriniai. Vienas iš ypatingų flamų dailininkų yra Anthony van Dyck "Agostino Pallavicini Portretas". Stambūs Francois Boucher paveikslai puošia vieną iš salės sienų ir žymi jau XVII-jo a. pradžios baroką.

Prancūzų baroko atstovai čia yra Nicolas Poussin, Laurent de la Hyre, Simon Vouet, Eustache Le Seuer ir kiti. Įspūdingas yra Georges de la Tour "Elgetų muštynių" paveikslas. Be XVIII a. Venecijos dailininkų Canaletto, Marco Ricci, Giovanni Battista Pittoni, yra ir anglų Thomas Gainsborough portretų ir impresionistų darbų. Labai įdomūs Adolphe Bougereau "Mergaitės besiginančios nuo Eroso" ir Sir Lawrence Alma-Tadema "Pavasaris", tapytas jau XIX amž. Randamas čia ir Paul Gauguin su gamtovaizdžiais ir ispanas Joaquin Sorolla y Bastida.

Dekoratyvinis menas

I dekoratyvinio meno skyrių įeina baldai, kilimai, sienų apmušalai, sidabras, keramika, laikrodžiai, sietynai bei žvakidės ir įvairūs smulkūs dekoratyviniai eksponatai. Šio skyriaus kolekcija kone išskirtinai prancūziškoji ir įvairuoja tarp 1670 iki 1790 metų, atseit, nuo ankstyvojo Liudviko XIV režimo iki prancūzų revoliucijos ir daugiausia gaminta Paryžiuje didikams arba karaliaus dvarieikiams. Šiam menui skirti ištiesi kambariai-salės, apstatyti anų laikų įmantriausio darbo baldais. Dekoratyvinio meno gerbėjams atsidendžia platūs tyrinėjimo akiračiai. Įdomūs sieniniai arba stalo rokoko stiliaus laikrodžiai, įvairūs gobelenai, rašomieji stalai bei spintelės. Kiekvienas daiktas čia turi savo atskirą istoriją. Pavyzdžiui, vienoje salėje randama sienų gobelenai, gaminti pagal Liudviko XVI-jo įsakymą Didžiajam Rusijos kunigaikščiui Povilui. Jie kabojo Pavlovsko rūmuose, arti Petrapilio, iki pat bolševikų revoliucijos. Iš-austi Francois Boucher ir Maurice Jacques, apmušalai vaizduoja įvairių mitologinių būtybių gyvenimo scenas.

Muziejuje yra išstatyti ir rytietiški kilimai. Anksčiau daugelis šių kilimų puošė arabų šachų rūmus arba musulmonų šventyklas. Kai kurie net turi arabų kalba įrašus, iš kurių galima susekti kam jie buvo išausti pačioje pradžioje.

J. F. Gribauskas, Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo Bendrovės, Cicero, Ill., sekretorius, švenčia 40 m. vadovavimo sukaktį.

J. Gribauskas, president of St. Anthony's Savings and Loan Assn. in Cicero, Ill.

J. F. GRIBAUSKAS – sukaktuvininkas

Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo Bendrovė (St. Anthony Savings & Loan Association), 1447 S. 49th Ct., Cicero, Illinois, yra daugeliui žinoma, o ypatingai — jos ilgametis vadovas, J. F. Gribauskas, kuris šių metų kovo mėnesio 19 dieną švenčia pažymėtiną sukaktį, nes prieš 40 metų, tos Bendrovės narių pakviestas, jis perėmė tos Taupymo Bendrovės vadovybę.

J. Paul Getty paliko neįkainuojamą meno turtą ir studijuojantieji meną visada atsimins jo pastangas. Muziejus lengvai pasiekiamas ir atdaras patogiomis valandomis, išskyrus savaitgalius. Vietą garaže patartina rezervuoti ne vėliau tos pat dienos ryto, paskambinus telefonu, jau atvykus į Los Angeles regioną. Iš anksto susitarus, įmanoma sudaryti grupės su vadovais-aiškintojais. Praleidus pusę dienos apžiūrint eksponatus, galima atsigaivinti arbatinėje (Tea Room).

Meno mėgėjui, dailininkui arba estetui išvyka į J. Paul Getty muziejų suteikia didelį džiaugsmą ir neužmirštamą įspūdį. Studijuojantiems meną tai puiki proga susipažinti su klasinio meno įvairiais žanrais.

J. Gribauskui vadovaujant ši bendrovė per paskutinius 40 metų iš kuklios įstaigos išaugo į dabartinę, trisdešimt keturių milijonų dolerių vertės, prašmatnią bendrovę.

J. Gribauskas, gimęs Cicero, Illinois, susipratusioje lietuviškoje šeimoje, baigė Šv. Antano pradžios mokyklą, vėliau — aukštesniąją mokyklą. Socialinių mokslų bakalauro laipsnį įsigijo St. Mary's College, Winona, Minnesota. Siekdamas aukštesnio mokslo laipsnio, studijavo ir De Paul universitete, Chicagoje.

Kiek turėjo laisvo laiko, atliekančio nuo studijų ir kitų uždavinių, domėjosi sportu ir aktyviai reikėsi pasirinktoje sporto šakoje.

Arčiau J. Gribauską pažįstantieji pasakoja apie jo malonią šeimą, kurios jaunimas, sekdamas savo tėvo gražiu pavyzdžiu, nuo vaikystės dienų ruošiasi gyvenimui. Taip pat pabrėžiamas sukaktuvininko draugiškas būdas, jo sugebėjimas gražiai sugyventi su žmonėmis ir pagalba praktiškais patarimais visiems į jį besikreipiantiems.

Savo lietuviškumą J. Gribauskas itin parodinė kalbėdamas apie lietuvių kalbos mokėjimo reikšmę, nes kalba riša lietuvių su jo tautos garbinga praeitimi. Taip pat minimos jo pažiuos jo darbo srityje — taupymo supratimas ir jo nauda gyvenime. Juozas Gribauskas ne tik žodžiais, bet ir savo darbais įrodė gyvenime įsitikinimų svarbą. Pavarčius daugelio organizacijų istorijos lapus, susi-

KANKLES GRAŽINKIME LIETUVIŲ TAUTAI

Lietuvių kanklės yra vienas iš seniausių muzikos styginių įrankių pasaulyje. Jos yra vienos iš senosios ir garbingosios lietuvių tautos kultūrinių vertybių, kaž kodėl, gal dėl lietuvių tautos neatydomo ar vergiškos nuotikos, bepradedančios išnykti.

Kanklės yra senas lietuvių kalbos žodis, pasiskolintas suomių gana senais laikais, prieš priebalsių junginiui "tl" išvirstant į "kl". Suomiai kankles vadina kantele. Kitos tautos savo kalboje lietuviškas kankles taria kiek sirtingai: karelai — kandleh, lybiai — kandle.

Onos Mikulskienės išleistoje plokštelėje Lietuvos kanklės, rašoma aplanke, — kad suomiai pasiskolinę kanklių vardą prieš 2000 metų. Latviai kankles vadina kuoklės.

Prof. J. Žilevičius Lietuvių Enciklopedijos X tome rašo, kad kanklių geldelė buvo daroma iš gluosnio, beržo, skirpsto ar kadugio. Stygos užrišamos nukirstame siaurajame gale, po jomis padedant paukščio kaulo ar kieto medžio geldutę.

Kun. A. Sabaliauskas savo raštuose mini, kad geriausios kanklės esančios padaromos iš medžio, kertant jį tuo metu, kai artimas šeimos narys (sakysime, tėvas) miršta, ar tokį asmenį laidojant. Taigi, kanklėse yra daug lietuvių senosios mitologijos.

XVIII-XIX a. caro rusai stengėsi išguiti kankles iš lietuvių tautos, jas naikindami, kanklininkus pajuokdami. Mokyti ir baurūs rusai žinojo, jog senų senovėje kanklės buvo Lietuvos vaidilų, krivių rankose ir jomis grodami dėstydavo savo išmintį, kurdavo naujas legendas, pasakojimus. Vaidilos, kriviai buvo išnaikinti, teliko panaikinti kankles,

dursime su sukaktuvininko pavarde ir įvairiomis jo eitimis pareigomis, ar tai Balfo šalpos baruose, ar Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkėje; taip pat Lietuvos Vyčių eilėse, karių-veteranų postų gretose; aišku, neaplenkiant ir jo specialybės srities organizacijų, ir dar ilgoje eilėje kitų draugijų ir susibūrimų, kur tik reikėjo talkininko rankos ir laiko. Tad nenuostabu, kad daug kartų J. Gribausko veikla buvo atžymėta ordinais ir garbės žymenimis. Dar būtinai reikia paminėti jo paramą, suteiktą įvairioms lietuviškoms mokykloms ir organizacijoms šalpos reikalams lietuviškai spaudai ir kitiems lietuviškiems reikalams. Tai didelis J. Gribausko įnašas į bendrąją lietuvišką darbą.

Šv. Antano Taupymo Bendrovėn apsilankius, visų akį patraukia gražioje vietoje pastatytas, aukštas, dailus kryžius-koplytstulpis. Tai bendradarbių, bendrovės direktorių, dovana, įteikta Juozui Gribauskiui švenčiant jo 25 metų sukaktį Šv. Antano Taupymo Bendrovėje. Tasai kryžius — tai reikšmingas simbolis, puošias tos bendrovės patalpas.

Šioji bendrovė yra viena iš lietuviškiausių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Chicagos apylinkėje ir pasižymi tuo, kad josios visuose skyriuose galima susikalbėti lietuviškai.

Malonu pasidžiaugti tokia svarbia J. F. Gribausko sukaktimi ir palinkėti jam ir visai bendrovei sėkmingiausių metų ateityje! E. M.

ir lietuvių tauta neturės vieno didžiųjų savo senolių palikimų — kanklių su dainiais prie jų.

Tautoje galima vartoti įvairius muzikos įrankius, ir tokių dabar yra dešimtimis. Bet neleistina pamiršti, užmiršti, naikinti, izoliuoti savo tautos senuosius muzikos įrankius.

Kun. A. Sabaliauskas knygoje "Lietuvių dainų ir giesmių gaidos", išleistoje 1916 m., lietuviškais muzikos įrankiais mini šiuos: kanklės: skudučiai, vamzdis, ožragis, birbynė, švilpa vaikų švilpa.

Kur dabar tie lietuvių tautos muzikos įrankiai? Gal jų buvo ir daugiau. Kodėl jie dingsta? Kodėl nesistengiame juos grąžinti į lietuvių tautą? Ar jiems visai dingus dings ir lietuvių tauta? Kodėl dabar mūsų muzikai nesirūpina atgaivinti senuosius lietuvių muzikos įrankius? Kodėl neskelbia Dainų švenčių vien tik lietuvių muzikai ir vien tik su senaisiais lietuvių muzikos įrankiais? Kodėl grabaliojama ir kabinėjama tik už svetimųjų garsinamų muzikos įrankių, kaip pianino, fortepijono, vargonų, smuikų, fleitų, obojaus, klarneto, fagoto, dūdos, valtorno, trombono ir kt. Nesėkau, kad tuos muzikos įrankius lietuviams reikėtų ignoruoti ar jais negroti. Visais jais reikia mokėti puikiai naudotis, bet juo labiau, ir pirmoje eilėje, būtų labai gražu mokėti groti ir lietuviškais muzikos įrankiais. Juos reikia tyrinėti, ir labai galimas dalykas, kad atsiradus geram, kruopščiam mokslininkui pavyktų nustatyti kur kas daugiau lietuviškos muzikos įrankių, nei suminėto kun. A. Sabaliausko. Jis tų reikalų, berods, atskirai nestudijavo.

Caro rusų okupuoti lietuviai, jausdami jiems kacapų užstatytas kilpas lietuviškiems muzikos įrankiams sunaikinti, pamažute pradėjo tam prieštarauti, ir 1901 m. Kaune vargonų statytojas J. Garelevičius pradėjo gaminti ir platinti kankles. Iki 1915 m. jų buvo parduota apie du tūkstančiai.

1914 m. S. Banaitis, P. Puskunigis ir J.

Strimaitis sudarė kanklininkų orkestrą. 1916 m. jų orkestras koncertavo Kaune. Išgirde vokiečiai taip susižavėjo, kad pakvietė į Karaliaučių (Tvankstę) groti žemės ūkio parodoje, kur jie kankliavo kasdien po dvi valandas ištisas dvi savaites.

1923 m. Kaune, prie Karo Muziejaus, P. Puskunigis suorganizavo Lietuvių Karo Invalidų Kanklininkų Mokyklą ir netrukus pradėjo labai sėkmingus koncertus.

1925 m. liepos 30 d. Kaune įsteigta Lietuvos Kanklininkų Draugija, pirmininkavo J. Bendorius.

1930 m. vasario 15 d. Kaune atidaryta Kanklininkų mokykla, vadovas P. Puskunigis. Turėjo trijų metų programą, patvirtintą Švietimo Ministerijos (Žinios iš J. Žilevičiaus straipsnio LE X t.).

Trumpai suminėjus kai kuriuos duomenis iš lietuvių kanklininkų istorijos, prašosi eilė klausimų:

Kodėl niekas nerašo apie kankles ar senuosius lietuvių muzikos įrankius? Kodėl Lietuvių Bendruomenė, skautai, šauliai, birutietės ar mūsų vargonininkai, muzikai, kompozitoriai nesirūpina atgaivinti senuosius lietuvių muzikos įrankius? Kodėl jų niekas negamina ir neplatina? Kur galima nusipirkti kankles? Kas jomis gali išmokyti groti?

Kanklėmis galima groti daugelį lengvesnių kūrinių fortepijonui, ir tai mūsų kanklėm pritaikė J. Strimaitis geraisiais Nepriklausomos Lietuvos laikais. Todėl kai kurių priekaištai, esą kanklės netinkančios šių laikų nuotakai ir muzikiniam lygiui, neturi jokio pagrindo. Kankles galima tobulinti. Kaip ir kitus senuosius lietuvių liaudies įrankius. Tai gali daryti tikrai tų sričių specialistai.

Lietuviai, lietuvaitės: pasistenkime grąžinti senuosius lietuvių muzikinius įrankius. Tuo laimėsime daug, tuo gražiai nustebinsime bei pradžiuginsime mūsų draugus svetimtaučius.

Algirdas Gustaitis

Lietuvių Rašytojų draugijos jury komisija, posėdžiavusi Santa Monicoje (Calif.) 1979 m. ir paskyrusi draugijos 1978 m. premiją Stasiui Santvarui už poezijos knygą "Rubajatai".

Iš kairės: Bern. Brazdžionis, E. Tumienė, Pr. Visvydas (pirmininkas), Br. Raila ir Alė Rūta-Arbienė (sekretorė). Foto E. Arbas Lithuanian Writers jury commission, 1979.

Kun. dr. J. Prunskis (sėdi centre), „Alt-os centro informacijos vedėjas, dalyvavo L. A. Alt-os metiniame susirinkime 1979 m. bal.

14 d., ir painformavo apie Alt-os veiklą. Los Angeles delegates to the Lithuanian-

American Council at their annual meeting, April 5, 1979. In the center seated is Rev. J. Prunskis, central district information officer.

Lithuanian-Americans Take Heed

DO YOUR PART TO ENSURE THE ADOPTION OF THE 1980 BALTIC RESOLUTION!

The resolution below on the Baltic States is being promoted by the Joint Baltic American National Committee among members of the House of Representatives for sponsorship. English-speaking Lithuanians can assist in securing its adoption by indicating their support of the resolution. Simply cut the resolution out and mail it with a covering request letter to your locally-elected representatives. At least 100 members of the House of Representatives will have to sponsor the resolution before the appropriate committee will take action on the measure.

* *

HOUSE CONCURRENT RESOLUTION

Whereas the United States does not recognize the illegal annexation by the Soviet Union of Estonia, Latvia and Lithuania and maintains diplomatic relations with representatives of the Governments of the independent Republics of these Baltic Nations;

Whereas the United States as a member of the United Nations has pledged to uphold the ideals of the United Nations Charter and "... to take joint and separate action ..." to promote universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms for all without distinction as to race, sex, language, or religion.;

Whereas the House of Representatives

Select Committee on Communist Aggression of the 83rd United States Congress thoroughly investigated the seizure of the Baltic Nations by the Soviet Union and, in its Third Interim Report, concluded that "The evidence is overwhelming and conclusive that Estonia, Latvia and Lithuania were forcibly occupied and illegally annexed by the U.S.S.R. ...";

Whereas the United States as a signatory to the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe endorsed Principle VIII—on Equal Rights and Self-Determination of Peoples—which states "... all peoples always have the right, in full freedom, to determine, when and as they wish, their internal and external political status, without external interference, and to pursue as they wish their political, economic, social and cultural development ..." and "The participating States ... also recall the importance of the elimination of any form of violation of this principle.;"

Whereas the 94th United States Congress, by adopting H. Res. 864 and S. Res. 406, reaffirmed the United States policy on the Baltic Nations and thereby urged positive action: Now, therefore, be it

Resolved by the House of Representatives (the Senate concurring), That it is the sense of Congress that—

(1) the President enter into bilateral

talks with the Soviet Union for the implementation of the United States policy on the Baltic Nations by seeking the withdrawal of all non-Estonian, -Latvian and-Lithuanian military forces, political, administrative and police personnel from the Baltic Nations;

(2) these talks include the release of political prisoners of Estonian, Latvian and Lithuanian nationality from prisons, labor camps, psychiatric institutions and other detention centers within the Soviet Union and their return to the countries of Estonia, Latvia or Lithuania;

(3) the President instruct the United States delegation to the preparatory meeting of the 1980 Madrid meeting of the Conference on Security and Cooperation in Europe to present as specific agenda items—

(A) the current illegal colonization of Estonia, Latvia and Lithuania by the Soviet Union, and
(B) the denial of self-determination and territorial integrity to Estonia, Latvia and Lithuania by the Soviet Union;

(4) the President use his good offices to make every effort to gain the support and cooperation of all nations for the realization of the above points.

**ANGLIŲ - LIETUVIŲ K ŽODYNAS
LIETUVIŲ - ANGLŲ K. ŽODYNAS**

Kiekvienas po 30,000 žodžių ir posakių.
Irišta kietais viršeliais ir per 500 psl.

Vieno žodyno kaina \$10.

Lithuanian Underground Thrives in Soviet Union Despite Harsh Reprisals

The flourishing underground press in Lithuania producing religious, historical, and political journals is not printing free for the readers' pleasure. The cost of freedom of expression is borne by the writer/reader and must be estimated in terms of percentage of time confiscated from being with friends and relatives, in the city and country of one's choice, in fresh air, without virulent drugs. Two famous Lithuanians, Balys Gajauskas and Viktoras Petkus, have now been banished to concentration camps (a year and nine months ago respectively) to fulfill terms of 10 years in a camp and 5 years of internal exile. One charge levied at both was "anti-Soviet agitation and propaganda" which was based on harboring (or worse, contributing to) anti-Soviet literature. The "Baltic Prisoners of Conscience Newsletter" announces three new names to the growing list of political prisoners for the same crime—Henrikas Jaskunas, Henrikas Klimauskas, and daughter of M. Sumauskas.

Congressman Robert K. Dornan (R-Calif.) was so moved by the plight of exiled Gajauskas that he recently beseeched his congressional colleagues to co-sign a letter imploring his release to the United States. Dornan calls Gajauskas a champion of human rights, a hero in the struggle for freedom, a man who received a "patently unjust sentence." Gajauskas and Petkus are among many persons who have sacrificed profession, family and comfortable home (if not life—see article on self-immolation) for the freedom of others. Both have a history of activism.

Gajauskas in the 40s (only a teenager) joined the Lithuanian partisan movement opposing the Soviet takeover of Lithuania. In 1948 he was caught and sentenced to 25 years in one of Stalin's labor camps. Completing the term he returned to live with his elderly mother in Kaunas. But he was denied legal residence in Lithuania, was fined, and the incredulous mother was accused of harboring an "illegal resident." While in Lithuania he continued to struggle for national, religious and democratic rights as guaranteed by the U.N.'s Universal Declaration of Human Rights which prompted repeated searches and interrogations by KGB.

On December 23, 1974, the KGB found "criminal" evidence: religious literature, 50 pages of a Lithuanian translation of Gulag Archipelago, a list of 135 political prisoners and some money—assumed to be from the Solzhenitsyn fund. He was interrogated and released until April 20, 1977 when he was again arrested. A year later he was sentenced.

Having spent so much time—a quarter of a century—in Soviet camps and prisons, Gajauskas is in poor health and certain to die from the additional abuse. He is at Camp Dubrovlag, notorious for its pernicious conditions. The prisoners are made to polish glass in an enclosed space.

Viktoras Petkus was a graduate of Vilnius University and a specialist in Lithuanian literature before his first arrest and six-year imprisonment in 1947 for participating in a Catholic Youth Organization.

In 1957, he was arrested a second time for keeping and distributing religious books written by Lithuanian emigre writers before annexation, and served another eight years in prison.

On August 23, 1977, Petkus was arrested again and stood trial on several counts including his participation in the preparation of twelve documents of the Lithuanian Helsinki group and of harboring four issues of the journal "Dievas ir Tėvyne" (God and Country).

The following excerpts are taken from the personal accounts of Petkus' trial and published in ELTA, February 1978. Witnesses which did appear in court provided equivocal, if not exonerating, testimony. Some refused to support the charges, others demanded to know what the charges were (apparently not provided in advance), still others could not speak Lithuanian and implored a translator. In the latter category was Mart Niklus, an Estonian who got his translation one month after the trial. When asked what he thought of the documents seized from Petkus' premises allegedly typed on Niklus' typewriter, he said: "The truth of the matter is that the KGB has been exhibiting for some time a fervent interest in my typewriter. Also, during one of KGB's searches, the keys to my apartment had vanished. I suspect that KGB agents simply enter my home during my absence and can produce anything they like on my typewriter. The above mentioned documents could have been typed after my typewriter had been seized."

One Latvian was reminded of his pre-trial testimony, apparently incriminating, to which he replied: "The KGB of Riga obtained that testimony illegally by blackmailing me and others. Kalmins agreed to give the testimony the interrogators needed and thus bought an emigration visa for himself; he is in the United States now. If the court thinks that it can support its charges with such testimony, I refuse to take part in such a trial."

Others, too, retracted prior statements, regretfully given in exhaustion after hours of grilling even though they knew it could lead to their arrest. Romas Ragaisis was later arrested for refusing to testify at the Petkus trial; Julius Sasnauskas, a high school student, was arrested for mere association with Petkus.

In the past two years, Vladas Lapienis, a 73-year-old pensioner was sentenced to three years in prison camp for "purveying slanderous literature." Petras Razukas, a student, was expelled for holding eight copies of "the Sorrowing Christ" in his room.

The final verdict pronounced Petkus guilty of exporting "slanderous" articles to the emigre press, using the Helsinki Group as a cover for "anti-Soviet agitation," and "seeking to restore bourgeois power in the Baltic Republics" by attempting to establish an Estonian, Latvian, Lithuanian Committee. He is now at the Chistopol Prison in the Tatar Republic.

It is speculated that Moscow's intent by such stringent verdicts is to bring all of disobedient Lithuanian to its knees. But "the behavior of the dissidents during the trial (of Gajauskas) shows that the authors of the verdict . . . are poorly acquainted with the Lithuanian nation . . ." During the trial proceedings, dissidents and friends of Balys Gajauskas acted boldly and defiantly. In one episode, a KGB agent taunted the dissidents by saying: Look how few there are of you, and how many of us . . . One of the dissidents replied: "The Chinese are even more numerous. When you are on trial, we won't bring any flowers." (ELTA, April 1979)

It is estimated that there may be as many as 10 regularly published samizdat—meaning self-published—journals in circulation in Lithuania. An issue many contain from 20 to 90 pages, usually hand-typed in small, locked apartments, carbon copies dispersed to trusted friends. Months pass before they reach the West.

The oldest journal is the "Chronicle of the Lithuanian Catholic Church," appearing in the spring of 1972. There are now 35 issues in existence. It concentrates on news of religious repression.

"Ausra" (The Dawn) tends to be more nationalistic although it disclaims political restoring the capitalistic system. It has called for the Republics "to make their own decision about seceding from the Soviet Union and forming "independent, peaceful states." (Los Angeles Times, Feb. 23, 1979). Often it writes of prison conditions, trials, corruption in government and education. There are 14 issues in the West, the last dated October, 1978.

"Tiesos Kelias" (Road of Truth), begun in 1977, takes its name from an earlier journal published during the years of Lithuanian independence. It is directed at the clergy, urging priests to resist state interference with their work . . . providing even sample sermons. Los Angeles Times, Feb. 23, 1979)

The West has just received the seventh issue of "Dievas ir Tėvyne" (God and Country). As in past issues, it defends religious beliefs against atheistic propaganda.

"Ausrele" (The Little Dawn) was begun on the ashes of "Laisves Sauklys" (The Herald of Freedom) which was strangled by the KGB. It focuses primarily on history, providing new renditions of distorted, Russianized accounts.

Other journals include "Kencias Kristus" (The Sorrowing Christ), "Lietuviu Balsas" (The Voice of Lithuania), and "Varpai" (The Bell).

It remains that the Soviet authorities have not been able to, or simply haven't,

(Continued on Page 20)

LITHUANIAN YOUTH'S SELF-IMMOLATION DISCLOSED

The Lithuanian samizdat publication "Ausra" (The Dawn) August 1978 issue contains the following sad news:

"This August 10th marks the second anniversary of the self-immolation of Antanas Kalinauskas. He was born in 1957. He admired R. Kalanta's sacrifice (self-immolation in 1972 —ed.), was religious. Before leaving for his military service he went to confession in the fall of 1975. He served in the town of Gulbene in Latvia.

In July 1976, Kalinauskas went AWOL. He was always patriotically inclined and used to say that he would not serve the occupiers. He was persuaded to return and with his mother returned to his military unit. Once he entered the barracks, on August 10, 1976, he poured gasoline over himself, shed his military uniform (having previously cut it to shreds), threw it at his superior's feet, and set fire to himself, shouting: "See how a Lithuanian patriot is burning! For Lithuania, for liberty, for God! I won't serve you!" He had prepared for this life sacrifice in advance.

Since two railway tickets were found on Kalinauskas, the authorities, having extinguished the first, started interrogating him and found out that his mother was still in the railway station. She was subjected to a long investigation.

LITHUANIAN UNDERGRO

(Continued from Page 19)

samped out the underground press, despite infiltration and retaliation. Several reasons have been submitted for this:

"Oxford University Soviet specialist Ronald Hingley suggested . . . in his book, 'The Russian Mind.' The authorities may not want to destroy samizdat completely, he wrote. 'It is, after all, normal police practice in civil as well as political cases to allow the criminal to continue his activities under surveillance rather than to drive him and his associates underground by immediately arresting all concerned...'

"Furthermore, the Soviet authorities derive propaganda advantages from permitting dissidence to continue, for the befogged Western folk brain has long insisted on interpreting the phenomenon as proof of that blessed progressive liberalization of the USSR . . ." *Los Angeles Times*, Feb. 23, 1979)

One KGB effort at infiltration seemed obvious to all. "A typescript pamphlet circulated among seminarians at Kaunas late in 1977 accused the Chronicle of destroying the unity of the church, weakening people's trust in priests and bishops and insulting the prestige of the Soviet

Afterwards, she was allowed to enter the ward, where her son was. He told her: "Mother, forgive me for everything—I'm going to die . . ." He died the following day—on August 11.

Although his mother was begging to be allowed to take her son home, she was not permitted to. On August 12, he was taken from the hospital and buried in the town of Gulbene. The mother was not even allowed to kiss her son goodbye . . .

Dance Group Featured In Folk Festival

UCLA's Fifth Annual Folk Festival will feature the Los Angeles folk dance group "Spindulys" on Saturday, May 5, 1979 at Dickson Court (in front of the Architecture Building). Participation is free to the public.

The Saturday events begin with a traditional music competition from 9 a.m. to noon, a demonstration of arts and crafts from 11 a.m. to 3 p.m., and performance, demonstration and participation of folk dances from 1 to 5 p.m. Lithuanian-Americans are welcome to attend and support their home group in the latter category.

Union. In addition to its decidedly pro-Soviet slant, there was another indication that the brochure might have been a KGB ruse. It was double-spaced—a luxury that the hard-pressed authentic samizdat publications cannot afford." *Los Angeles Times*, February 23, 1979)

INTRODUCTION TO MODERN

LITHUANIAN

Tai didelė ir plati lietuvių-anglų kalbos gramatika, paruošta kalbininkų — L. Dambriūno, A. Klimo ir W. Schmalstieg.

Gramatika tinka norintiems išmokyti lietuviškai ir angliškai. — 40 pamokų su pratimais. Platus žodynas. Vertimams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti rinkinių lietuvių rašytojų, poetų ir liaudies kūriniai.

Kaina \$9.00

Persiuntimui pridėkite \$1.00.

Knyga gaunama LD knygyne.

4364 Sunset Blvd.

Los Angeles, CA. 90029

Lithuanian Heritage Celebrated

Members of Knights of Lithuania in Holyoke, Massachusetts recently put on their fourth annual "Concert and Boutique" at Wistariahurst Museum as a tribute to their common ancestry. Dr. and Mrs. Isidorius Alis served as host and hostess to local Lithuanians gathering to hear soprano soloist Gene Ugianskis of Willingboro, New Jersey and to see the craft art of Aldona Seimininkas of East Hartford, Connecticut.

Margaret Picard of Holyoke, Massachusetts well expresses the sentiments of many Lithuanian-Americans inspired to organize and attend national cultural events. She describes the singer's ability to captivate the capacity audience:

"Always, Lithuanian folk songs portray attributes that are gentle and lyrical. The soprano's voice was rich and full having a good vocal range that dramatically became soft and delicate stressing a thought. A glance at the audience revealed an occasional uplifted face with closed eyes and a wistful smile. It was easy to imagine the trip these people were taking down memory lane. No doubt, the magnetism of a Lithuanian song recalled a cherished memory that can never be forgotten.

"To romanticize a blush of feelings, popular songs almost always use a love poem as the main body that is denoted in the melodies such as: Prisiminimu Valsas (Remembrance Waltz) . . . Prsimink (Remember) . . . Nemuneli, Nemuneli (A song about the Nemunas River) . . ."

A portion of the recital was filmed as was an interview with the artist, Mrs. Seimininkas, for telecasting at a later date on the "Odyssey" television program in the New England area.

"Friends of the Eucharist" in Lithuania Seek Free World Comraderie

(Reprinted from *Lithuanian Life Line*)

There is a new movement afoot in Lithuania which is called the "Friends of the Eucharist." Adherents are encouraged to attend Mass on Sunday, to receive Holy Communion on the first Sunday of every month, to visit the Blessed Sacrament, and to show love for God and neighbor. Although this new wave began among the young people of Lithuania, believers of all ages are encouraged to become involved. The Friends of the Eucharist are asking for support from the free world, in the form of witness and shared participation.

A Light Bite . . .

The "Lyre Fruit" . . . of Arejas Vitkauskas

It takes a special talent to unravel an entire drama in a few cogent words. Arejas Vitkauskas' new collection of 30 poems entitled **Lyre Fruit In Light Syrup** (\$1) will make you smile, or squirm, or both, with the satirical twists in the laconic verses. Take for example his poem called "True Detective Story"

A man. A wife.
A strife
A knife
A "For Life."

or "The Beauty"
She was a beauty—
Beauty she was:
To eyes a cutie,
To soul a dross . . .

Vitkauskas is an established writer, editor in our community. He has previously written a book of poems about the battlefield, based on his personal experiences in Lithuania in 1918, called **For the Fatherland**, and a narrative about his life in the USA called **The Immigrant Story**. As the editor of **World-Wide News Bureau**, he remains informed about current cultural events and books.

Poetic epigrams are not new to this century or this country. Those conversant in literature might remember well verses from the "Spoon River Anthology" by Edgar Lee Masters. Vitkauskas is our Lithuanian representative to this genre of expression.

The Lithuanian Flag Flies Over Amsterdam's City Hall

Lithuanian-Americans in Amsterdam celebrated the 61st anniversary of Lithuania's Independence with special services in St. Casimir's Church followed by a dinner and cultural program at the Social Center annex.

Guest speakers Mayor John P. Gombulka and Very Rev. Joseph Dambrauskas, MIC, of Chicago, Illinois, both touched upon human rights in their addresses, referring particularly to Lithuania's inexorable quest for religious freedom. The Very Rev. Dambrauskas, Provincial of the Lithuanian Marian Fathers Congregation in the United States, duly noted that the Lithuanian language is the oldest living language in the world akin to Sanskrit.

The program featured soloist Maryte Bizinkauskas from Brockton, Massachusetts who, at 17 years of age, enraptured the audience with Lithuanian national songs and operatic melodies translated

into Lithuanian. Two original poems in Lithuanian by Polly Ziausys were then read by the poetess.

The Knights of Lithuania, Council 100, sponsored the event. Mirga Bablin served as mistress of ceremonies; Regina Kot and Edward Bablin co-chaired the organizing committee.

Special Treatment of Baltic States in New "Hammond World Atlas"

The only atlas which portrays the Baltic States with a separate map, separate flags, and a note stating the non-recognition by the U.S. government of the Soviet annexation of the Baltic States is **Hammond World Atlas**. President Stuart L. Hammond explained to the Joint Baltic American National Committee the reason for the editorial decision to give the three states distinction:

"The fact that the three countries enjoyed the status of being free independent nations between 1919 and 1940, and that the U.S. has never recognized the forced union with the Soviet state led us to treat cartographically the Baltic States in a special way."

American Catholics to Pray for the People of Lithuania

In the December 1978 National Convention, the National Catholic Conference resolved that American Bishops set aside the Sunday closest to the commemoration of Lithuanian Independence Day to enjoin American Catholics to pray for their suffering fellow Catholics in Lithuania.

ILLEGAL SOVIET MAIL PRACTICES

Legislation has recently been introduced in the House of Representatives urging the President and postal agencies to voice objection to the manner in which the Soviet Union treats international mail.

Specifically, the President is requested to express disapproval over "that government's systematic non-delivery of international mail addressed to certain persons residing within the Soviet Union . . ."

This legislation — House Concurrent Resolution 58—is before the House Committee on Post Office and Civil Service. Public support is needed for the Committee to give further consideration to the resolution, and to have the resolution presented to the full House of Representatives for vote.

Lithuanian Americans should write to

their Representatives asking them to co-sponsor House Concurrent Resolution 58, and they should also write to the Chairman of the Committee on Post Office and Civil Service, Rep. James Hanley (D-N.Y.), urging the Committee to pass the resolution as soon as possible.

Write to:

Hon. James M. Hanley, Chmn.
Committee on Post Office
and Civil Service
309 Cannon House Office Building
Washington, D.C. 20515

OUR LITHUANIAN HERITAGE

By VYTAS BANDZIULIS

(Continued from February Issue)

That's what keeps Lithuanians going. Lithuanians, more than any other people I have ever known, feel like they are all brothers and sisters. That is why they were so willing to lay down their lives for each other in the battle of Tannenberg; that is why every year young Lithuanians put a wreath on the square where Kalanta died. Lithuanians will continue to sacrifice their lives and freedom for each other because they will always feel they are brothers and sisters.

LITHUANIA 700 YEARS

By Albertas Gerutis

Fourth Revised Edition. Includes:

1. The Origins of the Lithuanian Nations, by Prof. J. Puzinas.
2. Lithuania to World War I, by I. Jakstas
3. Independent Lithuanian, by Dr. A. Gerutis
4. Lithuania's Resistance, 1940-52, by A. Budreckis
5. Liberation Attempt from Abroad, by A. Budreckis
6. The Prospects of Lithuanian Liberation,

Order from:

L.D. Bookstore, 4364 Sunset Blvd.

Los Angeles, CA 90029

PRICE: \$12.00; BY MAIL, \$13.00

Available from Lithuanian Days

FOR THOSE STILL AT SEA:

The Defection of a Lithuanian Sailor

Simas Kudirka's own story of his four-year journey to freedom.

By Simas Kudirka and Larry Eichel
The Dial Press/\$7.95

GARBĖS PRENUMERATORIAI

J. Ankudas, MD, Baltimore, Md.
Peter Atkočiūnas, D.D.C., Cicero, IL.

Br. Aušrotas, Juno Beach, Fl.
Leo Bagdonas, Santa Cruz, CA
Juožas Briedis, West Bloomfield, Mich.

Vyt. Čekanauskas, garbės konsulas, Los Angeles.

Dr. A. L. Čepulis, Willoughby, OH.

Dr. J. Dėdinas, Elmhurst, Ill.
Vincas Dovydaitis, San Clemente, Calif.

Br. Galinis, Norvell, MA.
Mrs Venice Grantham.
Paul Gylys, Olympia, Wash.
E. & L. Jarašiūnai, Santa Monica, Calif.

Dr. J. Jurgilas, Granada Hills, ca, CA.

St. Keteriauskas, Los Angeles, CA.

G. Kazlauskas, Los Angeles, CA.
Dr. P. Kisieliūnas, Cicero, Ill.

Msgr J. Kučingis, Los Angeles, CA.

Mary J. Lietuvnikas, Orlando, FL.

A. & L. Mažeikos, Marina del Rei, Ca.

W. Maker, Burbank, CA.
W. Markalonis, Reynoldville, Pa.

Balys Maskeliūnas.
Msgr. L. Mendelis, Baltimore, MD.

E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N.Y.

Dr. Vyt. Mileris, Livonia, MI.
A. Musteikis, Fallon, NE.

Rev. V. Pavalkis, Milpitas, CA.
Frank Petrauskas, Syracuse, N. Y.

Rev. A. Račkauskas, Brooklyn, N.Y.

Rev. Dr. P. Ragažinskas, Central, N. M.

E. ir J. Sinkiai, Santa Monica, Calif.

Dr. Paul Švarcas, Mascoutah, IL.
Rev. E. Statkus, Grand Rapids, IL.

Viktoras D. Stankus.
Jonas Talandis, Olympia Fields, Illinois.

TALKA, Hamiltono Lietuvių Kredito kooperatyvas, Canada.

A. Rapšys, Norco, CA.

Dr. V. B. Sky, Palos Verdes, CA.

Kun. Th. Palis, Pittsburg, CA.

Juožas Truskauskas, Los Angeles, CA.

Rev. Ignas Urbonas, Gary, IN.
Vytautas Vidugiris, Los Angeles

J. Vitėnas, Washington, D.C.

A. Yutz, Munhall, PA.

Dr. P. Žemaitis, Conton, MI.

Išabai ačiū visiems parėmusiems (LD žurnalo leidimą —

A. Skirius, leidėjas

AUKOS LD ŽURNALUI
\$7.00 — Juozas Toaras.
Po \$5.00 — A. Stropienė, E. Jonušas, P. Pielskus.

JAU GAVOME

Dr. Zenono Ivinskio "Lietuvos istorijos" kopijų pardavimui.

Kaina \$20.00 pasiimant iš LD knygyno; siunčiant paštu — kaina \$21.00.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Knygos, gautos paminėjimui
Jurgis Jankus, Anapus rytojaus. Romanas. 296 psl. Išleido "Ateitis", 17689 Goldwin Dr., Southfield, M 48075. Kaina \$7.00, kietais viršeliais \$9.00

Ir šviesa ir tiesa. Petro Stravinskio "raštai iš credo". 214 psl. Išleido V. Šimkus, Chicago, Ill.

Prisijaukinsiu sakalą. Henriko Nagio eilėraščiai. 69 psl. Išleido A. Mackaus knygų leidimo fondas.

Antrasis ilgesys. Lidijos Šimkutės eilėraščiai. 77 psl. Išleido A. Mackaus knygų leidimo fondas, Chicagoje.

Palyginimų žodynas. M. Čapkauskas. 294 psl. Gaunama: M. Čapkauskas, 854 39th Ave., Canada, ir LD knygynė.

Lyra Fruit in Light Syrup. Arėjo Vitkausko humoristinių eilėraščių rinkinėlį angliškai. 32 psl. Kaina \$1

Anatolijus Kairys, **Laisvės sonata.** Poema. Iliustravo D. Kizlauskienė. Išleido Dialogas. Didelio formato, įrišta kietais viršeliais kaina

J. Kralikauskas, **Įkaitę Vilniaus akmenys.** "Draugo" romano konkurse premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Viršelis dail. A. Korsakaitės-Sutkuvienės. 186 psl. Kaina \$5.00.

Juožas Prunskis, red., **Lietuva bolševikų okupacijoje.** Išleido Jūrų Šaulių kuopa Klaipėda, 1979. 240 psl. Kaina \$6.00. Viršelis dail. P. Aleksos.

Dokumentinis leidinys — apie \$6

ALBINAS MARKEVIČIUS

Apdraudos Agentūra

M. & R. AMERICANA

Insurance Service, Inc.

2113 Wilshire Blvd.

SANTA MONICA, CA 90403

393-9801

828-7525

BALTIC BAKERY

Juožas ir Aldona Ankai — savininkai

4627 So. Hermitage CHICAGO, Illinois 60609 Telef. (212) LA3-1510

2616 W. 69 Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas: (312) 737-6784

— ir —

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis.

60 liudijimų, ką lietuviai išgyveno pirmaisiais komunistų okupacijos metais kalinami, kankinami ir žudomi. Daugiau kaip 50 foto nuotraukų. Nužudytų sąrašas. Demaskuojama komunistiniai melai, veidmainystė, "laisvė", parodoma tikrasis bolševizmo veidas.

M. Bernarda Venckutė, S. Š. K., Šv. Kazimiero garbei **Mišių giesmės ir Aklamacijos.** Tekstai dr. kun. St. Žilio. Išleido ir platina ALRK Kunigų Vienybė, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Kaina \$1.

Aloyzas Baronas, **Laivai ir uostai.** Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Spausdino "Draugas", 1979. Viršelis dail. N. Vede-gytės-Palubinskienės. 276 psl. Kaina \$7.00.

Šiame romane A. Baronas rašo apie naujai atvykusių ateivių pirmuosius gyvenimo metus Amerikoje. Veikalo mintis glaudžiai sutampa su Odisėjo kelione ir prieš kiekvieną skyrių yra cituojama atitinkamas posmas iš "Odisėjos".

Romane naujųjų ateivių vargai ir sielvartai, ilgesys savo tėvynės ir artimiausių žmonių, likusių anapus, paraleliai vaizduojami su senųjų imigrantų paprastumu ir tesirūpinimu "gerai įsikurti ir viską užmiršti". Knygoje daug lyrikos, graži kalba ir įdomiai sumegsta intriga neleidžia knygos padėti, neperskačius iki galo.

Kanadiečių LD prenumeratorių dėmesiai

Atsilyginant už LD prenumeratorius, įsidėmėkite šias kainas:

Kanadiškais doleriais reikia mokėti \$18.00; Kanados bankų U.S. dol. \$16.00 (čia skaitoma extra \$1 už tų čekių inkasavimą);

Čekiais išrašant per U.S. bankus — \$15.00.

Už jūsų siunčiamus Kanados valiutos \$15.00 mes gauname tik \$12 amerikietiškais doleriais.

LD Adm-ja

Gerbiami skaitytojai,

Nors kainos popieriaus, pašto ženklų, surinkimo, atspausdinimo per pastaruosius trejus metus padvigubėjo, nutarėme "Lietuvių Dienų" žurnalo prenumeratos nepakelti. Tik prašytume, kas išgali, savanoriškai prisijusti daugiau, kaip auką spaudai paremti.

Kad prenumeratų skaičius nesumažėtų, nuo š. m. gruodžio mėn. 1 d. iki 1979 m. kovo mėn. 1 d. skelbiame LD platinimo vajų. Kas suras naują prenumeratą, gaus dovanų vieną iš LD išleistų knygų: J. Šeiniūso "Vyskupas ir velnias", St. Būdavo "Varpai", kun. J. Prunskio "Mokslas ir religija", arba "Rinktinės mintys", S. Maughamo "Dažytas vualis", A. Gustaičio "Lietuva Europos nugalėtoja", dr. J. Bielskio vert. "The Battle of Grunwald", A. Baranausko "Apykščių šilėlis", D. Bindokienės "Keturkojis ugniagesys".

Taip pat gaus vieną knygą ir kiekvienas naujas surastas prenumeratorius.

Prisiunčiant naują prenumeratoriaus adresą, nurodykite, kokias knygas prisijusti platintojui ir specialus pasiūlymas nebegalioja.

Laukiame Jūsų talkos!

A. Skirius, leidėjas

TAUPYKITE DABAR

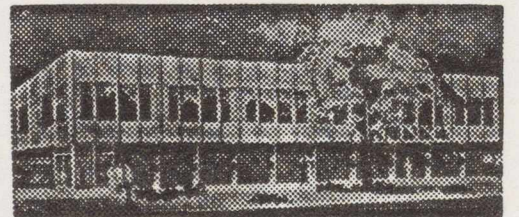
Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekviename skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

8% — 8 metų su \$1,000, minimum 7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum 7½% — 4 metų su \$1,000, minimum 6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum 6½% — 1 metų su \$1,000, minimum

Savings insrd. to \$40,000 by FSLIC

Drive in facilities.

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650

JUOŽAS F. GRIBAUŠKAS
sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 ir 242-4395

LIETUVIŲ DIENOS, 1979, BALANDIS

BATTLE OF GRUNWALD

An Historical Novel.

Liberal English translation
with prologue and epilogue by

Julius Jonas Bielskis

Publisher: Lithuanian Days.

The novel consists of two parts, each having twelve intriguing episodes. It is replete with unexpected incidents, pathos, romance, drama and tragedy.

The battle of Grunwald was fought on July 15, 1410, some 82 Ona Puida translated it into the Lithuanian language. An abridged Lithuanian version was written by J. Sužiedėlis in 1930, and it was published in 1954 by the Lithuanian Book Club Nida, London, England. years before Christopher Columbus landed in America. The battle was fought between the Lithuanian, Polish and allied armies on one side, and the Teutonic Knights and other crusaders on the opposite side.

The Teutonic Order was crushed.
Price Only \$3.00

Hard Covers \$4.00 (If Available)

ALBINAS KURKULIS

Stock" Brokeris ir vice prezidentas

Rodman & Renshaw, Inc.

Members New York Stock Exchange and other Principal Exchanges

209 So. La Salle St., Chicago, Ill.
(312) 332-0560 60604

Skambinti "Collect" iš bet kur JAV

LIETUVIŲ DIENŲ

žurnalo ir knygų

PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N. Y. — "Darbininko" adm-ja.

So. Boston, Mass. — S. Minkus

Chicago, Illinois — Balys Brazdžionis,
'Gifts International', 'Parama', 'Terra',
'Marginiai'.

Cleveland, Ohio — J. Žilionis

Detroit, Mich. —

St. Anthony's Parish Library.

Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.

Putnam, Conn. — Immaculata Conception
Convent.

Rochester, N. Y. — A. Sabalis.

Waterbury, Conn. — "Spauda".

Woodhaven, N. Y. — "Romuva".

Anglijoje

Kew, Surrey — "Dainora".

Bradford, Yorks — Kun. J. Kuzmickis.

Australijoje

Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius.

Melbourne - St. Kilda — F. Sodaitis

Sydney — Kun. P. Butkus.

Glen Osmond, S. A. — E. Reisonienė.

Mirren, S. A. — J. Rupinskas.

Kanadoje

London, Ont. — A. Puteris

Yoronto, Ont. — V. Aušrosas, A. Kuolas,
P. Misevičius,

Montreal, Que. — P. Rudinskas, (Parish
Library)

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Los Angeles, Calif.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES

Stotis KTYM, banga 1460 AM

Šeštadieniais 12:30 — 1:00 p. p.

Išlaiko L. Radijo Klubas.

Programų koordinatorius Vladas GILYS

3329 1/2 Atwater Avenue

Los Angeles, CA 90039

Tel. (213) 662-6906

Baltimore, Md.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"

Girdima Marylande ir Washington, D.C.

Sekmadieniais 10 — 11 val. ryto

per FM radijo stotį WCAO 104 meg.

Programos vedėjai: Albertas Juškus,
4515 Wilmslow Rd., Baltimore, Md. 21210
Tel.: 366-4515

Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore, Md. 21227: Tel.: 242-1779

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radijo valanda
LAISVĖS VARPAS

Sekmadieniais

11:30 — 12:00 val. 1430 AM iš WWEL

12:10 — 1:00 val. 1460 AM iš WBET

Petras Viščinis, vedėjas,

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402

Telefonas: 586-7209

LIETUVIŲ RADIO KORP. PROGRAMA

Seniausia liet. radijo programa Naujojoje

Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m.,

vedama Stepono ir Valentino Minkų, gir-

dima sekmadieniais 1 val. — 1 val 30 m

Boston, Mass. — WNSR - 1360

Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzi-

ka, dainos ir Magdutės pasaka.

502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: AN 8-0489

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS RADIJO ŠEIMA

7 programos savaitėje

Daily 12:30-1:00 pm Sat.&Sun 8:30-9:30 am

Visos programos iš WOPA 1490 klc A. M.

Programos vedėja Aldona Daukus-Barcus

Transliuojama iš nuosavos studijos.

WOPA stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.

7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629

Tel: HEmlock 4-2413.

LIETUVOS AIDAI

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
9 val. vakaro;

Šeštadieniais — 7-8 val. vak.

Visos laidos iš tos pačios stoties WOPA
1490 AM banga.

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ, 2646 W. 71st

St. Chicago, Ill. 60629 Phone 778-5374

ST. PETERSBURG, FLA.

"Lietuvos Aidų" programa

kas šeštadienį 5:30 — 6:00 vakare,

1110 AM banga, WTIS stotis.

Veda Kazė Brazdžionytė

Rašyti: 2646 W. 71 St., Chicago, Ill 60629

Telefonas 312-778-5374

Atstovas St. Petersburg — K. Kleiva,

telef. 360-1479.

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Programa

TĖVYNĖS GARSAI

[steigta 1949

Girdima sekmadieniais 8-9 val. ryto

WZZP, FM 106.5 mc

Vedėjas Juozas Stempužis.

4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121

Telefonas (216) 382-9268

Detroit, Mich.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIJO VALANDA

WMZK-FM banga 98 mc

Pirmadienį — trečiadienį — penktadienį

nuo 8:00 iki 9:00 vakare

Programos reikalais kreiptis: Albert Misiu-

nas, 2483 Woodmere, Detroit, MI 48209,

tel. 841-3026; Algis Zaprackas, 4120

Yorba Linda Dr., Royal Oak, MI 48072,

tel. 549-1982.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE

WQRS-FM stotis. Banga 105.1 mc.

Sekmadieniais 8:20—9:00 val. ryto

Išlaiko Radijo Klubas. Visais reikalais

kreiptis Antanas Janušis, 16778 Rougeway

Dr., Livonia, Mich. 48154. Tel. 421-4696

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"

Connecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė

WRYM AM 840

Kiekv. sekmadienį 4:30 - 5:30 val. p. p.

Programos vedėjas A. Dragūnevičius.

Pranešėjai:

Zita Dapkienė, Alfonsas Dzikas ir

Lionginas Kapeckas

273 Victoria Rd., Hartford CT 06114

Telefonas: CH 9-4502.

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda

girdima kiekv. šešt. 4-5 v. p. p. ir 7-8 v. v.

iš New Yorko stoties WEVD — 1330 klc.

ir 97.9 meg. FM.

Direktorius Jokubas J. Stukas.

1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092

232-5565. (Code 201)

Kultūrinė lietuvių radijo valanda anglų k.

per SETON HALL lin-to stotį WSOU-FM

pirm. 7:30 — 8:30 v. v. — 89.5 mg

Vedėjas Prof. J. J. Stukas.

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Girdima kiekvieną sekmadienį

nuo 9 iki 10 val. ryto

iš WHBI stoties 105.9 FM banga.

Adresas: Romas Kezys, 217-25 54th Ave.

Bayside, N. Y. 11364

Telefonas: 229-9134

Pittsburgh, Pa.

The First Lithuanian Radio Program in

Pittsburgh, Penn.

Pittsburgh, Penn. — WPIT - 730 klc.

Sekmadieniais 12:30 — 1:00 p. p.

Programos vedėjai:

Povilas ir Gertruda Dargiai.

Visais reikalais kreiptis:

2040 Spring Hill R., Pittsburgh, Pa. 15243

Hot Springs, Ark.

Lietuviška Radijo programa

"LEISKIT ! TĖVYNĖ"

Lithuanian Broadcasting SPA

Kiekv. mėnesio antrą ir ketv. sekmadienį
nuo 2:30 ligi 3:00 val. p. p.

iš radijo stoties KBHS - banga 590 AM.

Programos vedėja Salomėja Šmaižienė

204 Hilltop Dr., Hot Springs, Ark. 71901

Telefonas (501) 321-9641

Rochester, N. Y.

DAINOS AIDAS

Sekmadieniais 9:00 iki 9:30 val. iš ryto.

Stotis: WXXI-FM 91.5 MC

Išlaiko: Lietuvių Radijo Klubas.

Klubo valdyba: Al. Gečas, pirm., R. Kirš-

teinas, vicepirm., J. Krokytė, sekr., Rūta

Ilgūnaitė, ižd., L. Laukaitienė, narė.

Adresas: 320 Durnan St., Rochester, NY
14621

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS BALSAS

W — 104 FM Stereo

Sekmadieniais 8 — 9 val. vak.

Ved. Viktoras Vaitkus

10 John St., Waterbury, Ct. 06708

Tel. 756-5173; 754-8780

Montreal, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS

Kiekvieną trečiadienį nuo 11 val. v

CFMB stotis — Banga 1410.

Programos vedėjas L. Stankevičius.

1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada,

Telefonas: 669-8834

Toronto, Ont., Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

Sekmadieniais 1:30 - 2:00 po pietų

Visos programos transliuojamos iš

Toronto stoties CHIN, banga 101 FM

Programos vedėjas Jonas R. Simanavičius

614 Tedwyn Dr.

Mississauga, Ont., Canada

L5A 1K2

Tel. (416) 275-3134

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS

Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min

iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku.

41,15 ir 50,34 metrų bangomis.

Vedėjas Dr. J. Gailius.

Circonvallazione NOMENTANA 162.

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje.

Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku

ir kiekv. vakara 20:15 - 20:30 Lietuvos laik.

Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.

Vedėjas Kun. Dr. V. Kaziūnas.

Adresas: Sezione Litvana, Stazione Radio

CITTA DEL VATICANO.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

Isteigta 1966

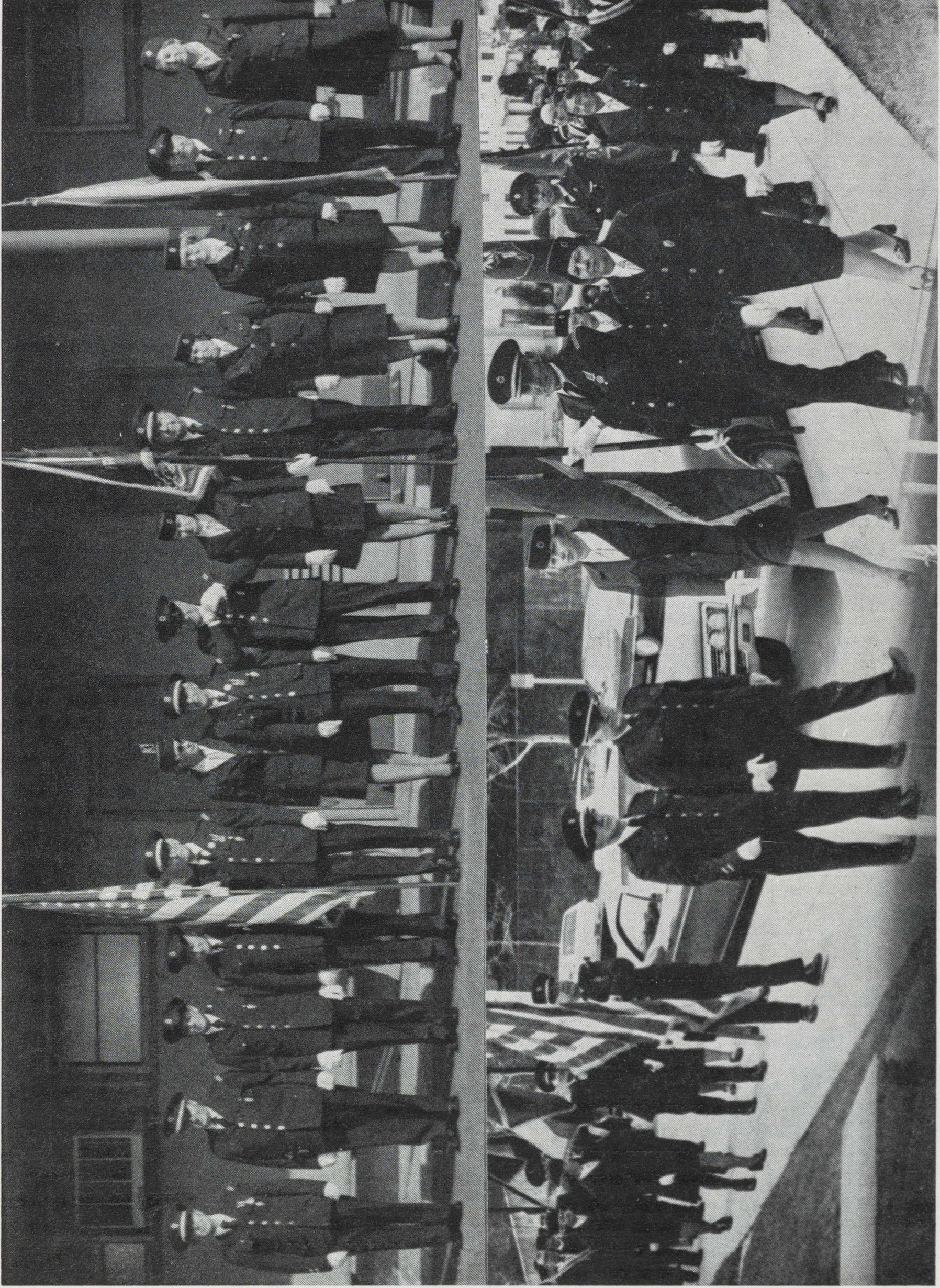
WCIU - TV Channel 26

Sekmadieniais 8:30

5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60634

Tel. (312) 778-2100

Tolius šlutas, vald. pirm.

LOS ANGELES J. DAUMANTO ŠAULIŲ KUOPOS NARIAI 1978 ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KIEME. (Viršuj).
M. VASARIO 16 MINĖJIMO PROGA VĖLIAVŲ PAKĖLIMO METU ŠAULIAI DAUMANTIEČIAI ŽYGIUOJA Į PAMALDAS. (Žemai).